

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Освітня програма	52877 Економіка бізнесу
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	52877
Назва ОП	Економіка бізнесу
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Вдовенко Наталія Михайлівна, Самойлик Юлія Василівна, Сомчинський Богдан Юрійович, Любохинець Лариса Сергіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	12.10.2023 р. – 14.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/09/Vidomosti-051M-eb.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/10/Programa-051M.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Інформація представлена у відомостях самооцінювання, нормативні документи, що забезпечують освітню діяльність у ХНЕУ ім. С. Кузнеця, спостереження при онлайн-зустрічах та спілкування зі стейкхолдерами, отримані додаткові документи дають можливість ЕГ зробити висновок, що освітньо-професійна програма «Економіка бізнесу» в цілому відповідає вимогам, визначених Стандартом вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем, реалізується в повному обсязі та забезпечує належну підготовку здобувачів вищої освіти. ХНЕУ ім. С. Кузнеця надає здобувачам вищої освіти за ОП якісні освітні послуги, готує їх до успішної реалізації в майбутній професійній діяльності і конкурентоздатності на ринку праці. ОП загалом відповідає критеріям оцінювання якості. ХНЕУ ім. С. Кузнеця продемонстрував готовність реагувати на виклики часу (системне оновлення матеріально-технічної бази, готовність забезпечувати освітній процес в умовах карантинних обмежень та воєнного часу), гарантуючи безпечно освітнє середовище здобувачів вищої освіти та науково-педагогічним працівникам. Правила та норми визнання результатів навчання здобувачів є чіткими та прозорими, дотримано формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти шляхом вільного вибору навчальних дисциплін (28% від сукупного обсягу ОП), що свідчить про якісну структурованість ОП. Контрольні заходи оцінювання результатів здобувачів вищої освіти є прийнятними, зрозумілими та об'єктивними. Кадрове забезпечення освітнього процесу, фінансовий потенціал та представлене навчально-методичне забезпечення ОП, а також наявні матеріально-технічні ресурси дозволяють стверджувати про високий рівень організації освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Простежується наявна культура якості освіти ЗВО в результаті постійного процесу вдосконалення ОП та поширення принципів академічної доброчесності

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Налагоджена комунікація із зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами ОП, підтримання партнерських відносин з роботодавцями та випускниками, які постійно залучаються до освітнього процесу, проведення лекцій, вебінарів, майстер-класів, консультативних нарад, процедур розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, формування змісту навчальних дисциплін. 2. Наявність опитування здобувачів у формі on-line анкетування через систему ПНС та Відкриту лінію «Зробимо освіту краще разом!» Позитивною практикою є підтримання високого рівня навчально-інформаційної організації освітнього процесу із використанням автономних технічних ресурсів системи ПНС. 3. ОП «Економіка бізнесу» має чітку, логічну структуру, яка відповідає цілям та дозволяє досягти програмних результатів навчання. ОП забезпечує обов'язковими компонентами усі загальні та фахові компетентності, а також програмні результати навчання. Вибіркова складова ОП включає різноспрямовані дисципліни загальноуніверситетської (МАГ-МАЙНОР) та фахової (МЕЙДЖОР) підготовки. Здобувачі обізнані з процедурою та можливістю формування індивідуальної освітньої траєкторії. 4. Правила прийому на навчання чіткі, зрозумілі та враховують особливості освітньої програми, регулюють доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО. До здобувачів вчасно та у зрозумілій формі доводиться інформація про можливості визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. 5. На ОП встановлено узгодження із принципами академічної свободи та студентоцентрованим підходом до заявлених в програмі цілей та ПРН щодо методів, форм навчання та викладання дисциплін. Ведення електронного журналу дозволяє здобувачам відстежувати динаміку своєї успішності, що сприяє більш якісному контролю над своїми досягненнями. В ХНЕУ ім. С. Кузнеця визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, порядок їх повторного проходження і є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів та послідовно дотримуються під час реалізації ОП. 6. Досягнення цілей та ПРН забезпечується професійним рівнем та академічною кваліфікацією НПП. Процедури конкурсного добору НПП є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їх професіоналізму для успішної реалізації ОП. Спостерігається висока активність НПП в міжнародній академічній мобільності. 7. Позитивною практикою є те, що ХНЕУ ім. С. Кузнеця популяризує академічну доброчесність та використовує технологічні рішення як інструменти протидії її порушення. Регулярно проводиться анкетування. Академічні тексти перевіряються на унікальність за допомогою програми Strike Plagiarism. 8. Освітнє середовище є безпечним та дозволяє задовольнити потреби здобувачів навіть в умовах надзвичайних викликів. Значна увага приділяється до умов навчання осіб з особливими освітніми потребами

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Слабка обґрунтованість та конкретизація врахування досвіду реалізації освітніх програм іноземних ЗВО. Рекомендовано при наступному перегляді ОП з метою її удосконалення та розширення досвіду інтернаціоналізації поглибити обґрунтування врахування досвіду іноземних практик та передбачити форми документування аргументації цього процесу. 2. ЕГ зазначає, що ОК3 «Розвиток soft skills» хоч і забезпечує РН6 та додатковий РН16, який обґрунтовує унікальність ОП, але по змісту відноситься до загальної підготовки, а не професійної. Рекомендовано при наступному перегляді ОП за результатами Громадського обговорення 2023-2024 року внести зміни до НП та ОП щодо перенесення ОК3 до циклу загальної підготовки. 3. Реалізація РН10, РН11 потребують проведення лабораторних занять за ОК4 та ОК7. Рекомендовано при оновленні в 2023-2024 н.р. ОП та НП запровадити лабораторні роботи означеними ОК з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення у соціально-економічних дослідженнях. 4. Процедура формування індивідуальної траєкторії дещо обмежує вільний вибір для малокомплектних груп та окремого здобувача вищої

освіти. Рекомендовано переглянути обмеження щодо мінімальної чисельності студентів в групах при вивченні вибіркових ОК та розширити пул спеціальності (МЕЙДЖОРів) для більшої можливості задоволення здобувачів при формуванні індивідуальної траєкторії 5. Деяка неузгодженість в співвідношенні між аудиторними годинами та самостійною роботою здобувачів потребує його врегулювання при наступному перегляді ОП. 6. Низька активність учасників освітнього процесу в програмах академічної мобільності. Рекомендовано в наступному році відновити програми академічної мобільності та залучати здобувачів ОП до їх реалізації. 7. З метою розвитку ОП, враховуючи потужну співпрацю з роботодавцями, доцільно залучати їх до читання лекцій та практичних занять в межах конкретних ОК освітньої програми. 8. Відсутній доступ до інформації он-лайн на сайтах гуртожитків стосовно наявності кімнат для здобувачів з особливими потребами. Рекомендовано оновити Положення про студентські гуртожитки в аспекті розширення інформації про можливість проживання осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення. 9. Слабка поінформованість стейкхолдерів щодо врахування їх пропозицій по вдосконаленню ОП. Рекомендовано налагодити зворотній зв'язок із зацікавленими сторонами (стейкхолдерами) щодо врахування чи відхилення їх пропозицій по вдосконаленню ОП

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Економіка бізнесу» була започаткована, розроблена та затверджена вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця (протокол № 4 від 25.05.2022 р) на основі аналізу ринку праці, з урахуванням регіонального контексту, вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду, а також пропозицій роботодавців та представників бізнес структур. Онлайн-зустрічі з керівним менеджментом, гарантом ОП показали, що мета та цілі ОП «Економіка бізнесу», а саме «підготовка компетентних професіоналів з економіки бізнесу, які мають сучасне, творче економічне мислення та володіють теоретичними знаннями і прикладними навичками щодо прийняття управлінських рішень, розв'язання складних дослідницьких, інноваційних завдань та проблем функціонування бізнесу різного рівня в умовах кризових явищ та невизначеності» (<http://surl.li/lecqg>) сформульовані чітко та відповідають місії ХНЕУ ім. С. Кузнеця щодо формування патріотичної, усебічно розвинutoї, творчої особистості, здатної до самовизначення і самореалізації, компетентного професіонала для наукової, інноваційної та практичної роботи в суспільно-економічній сфері (<http://surl.li/bfycz>). Цілі ОП (<http://surl.li/lecqg>) корелюють із стратегічними цілями розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця щодо формування культури академічної доброчесності, забезпечення якості розроблення та реалізації освітніх програм на рівні міжнародних стандартів, інтеграції у європейський та світовий науково-освітній простір (інтернаціоналізація освіти), організації високоякісного сучасного матеріально-технічного, фінансового й інформаційного забезпечення науково-навчального та виховного процесів (<http://surl.li/bfycz>). Історія започаткування, розвитку та реалізації ОП в початковій назві «Економіка підприємства», її актуальність в сьогоdnішніх умовах та необхідність започаткування підготовки здобувачів за ОП «Економіка бізнесу» була підтверджена на зустрічі з керівним менеджментом університету ректором ХНЕУ ім. С. Кузнеця Пономаренко В.С. (Зустріч 1 програми візиту). На організаційній зустрічі гарант ОП (Власенко Т.А.) визначила унікальність ОП «Економіка бізнесу», яка робить акцент на формуванні не тільки професійних компетентностей (hard skills), а й на розвитку гнучких компетентностей надпрофесійного рівня (soft skills) для забезпечення сталого розвитку суб'єктів бізнесу в умовах високо динамічного зовнішнього середовища шляхом використання сучасних методів проектного економічного управління та побудови ефективних зв'язків зі стейкхолдерами. Також Гарант ОП зазначила, що навчання на ОП дозволяє здобувачам ВО отримати такий рівень знань і компетентностей, який буде достатній для працевлаштування та успішного кар'єрного зростання, розкрити особистий потенціал. ЕГ дійшла висновку, що цілі ОП в цілому відповідають стратегічним цілям, зазначеним у стратегії та місії розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОП «Економіки бізнесу» та ПРН загалом визначаються із урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, що підтверджено під час онлайн-зустрічей із здобувачами ВО, роботодавцями, випускниками та академічним персоналом. Обговорення та внесення пропозицій з метою удосконалення та оновлення ОП регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/aesal>), Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/aesek>). Як зазначали на онлайн-зустрічах здобувачі ОП, в ХНЕУ ім. С. Кузнеця діє Відкрита

лінія «Зробимо освіту краще разом!», (<http://surl.li/aeuui>), де вони можуть висловлювати власні зауваження, пропозиції або побажання щодо покращення системи забезпечення якості освіти. Задля підвищення якості ОП здобувачі ВО, випускники ОП, роботодавці мають змогу брати участь у Громадських обговореннях проєктів ОП на наступний навчальний рік (<http://surl.li/aetab>). Результати громадського обговорення проєкту ОП розглядалися на засіданні кафедри ЕПОБ (протокол від 04.05.2022 №15 (<http://surl.li/mincy>), про що зазначили під час онлайн-зустрічі НПП кафедри. За результатами анкетувань встановлено достатньо високий рівень задоволеності ОП здобувачами ВО. На онлайн-зустрічі здобувачі ОП зазначили, що була врахована пропозиція Коваленко К., яка є членом робочої групи ОП «Економіка бізнесу», щодо поглиблення формування практичних навичок управління бізнесом шляхом залучення практиків-професіоналів та закордонних лекторів (протокол №10 від 28.02.2023 р.). Як зазначено в протоколі засідання кафедри ЕПОБ (протокол від 04.05.2022 №15 (<http://surl.li/mincy>)) та підтверджено на онлайн-зустрічі, роботодавці приймають активну участь у вдосконаленні ОП надсилаючи свої пропозиції. Вони залучені до процесу рецензування ОП, беруть участь в конференціях, семінарах, круглих столах. Під час онлайн-зустрічі з роботодавцями, на якій були присутні Казак А.В., головний бухгалтер ПрАТ Меблева фабрика «Константа»; Орлов В.В., директор ДП ДГ «Елітне» Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН України; Кривенко О.О., директор з економіки та фінансів ПАТ «ЗАВОД ПІВДЕНКАБЕЛЬ», була підтверджена їх участь в обговоренні проєкту ОП та внесенні пропозицій щодо удосконалення ОК через зміщення акценту при підготовці здобувачів на ефективну взаємодію із стейкхолдерами в сучасних умовах впливу високодинамічного зовнішнього середовища. Так, Орлов В.В. та Казак А.В. підтвердили, що за результатами громадського обговорення була врахована їх пропозиція щодо необхідності формування у здобувачів ОП компетентностей з управління проєктами та посилення уваги до питань оцінювання ризиків проєктів і методів управління ними (ОК4), а також врахування в ОК5 формування умінь управляти потоками грошових коштів (<http://surl.li/mjrcpi>). Таким чином, ЕГ прийшла до висновку, що цілі ОП «Економіка бізнесу» та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та ПРН ОП орієнтовані на потреби ринку праці. Як зазначила гарант ОП на організаційній зустрічі, при формуванні цілей та ПНР ОП було враховано тенденції розвитку сучасного ринку праці Харківського регіону, його галузевого та регіонального аспектів в контексті підготовки компетентних фахівців з економіки бізнесу, які мають сучасне, творче економічне мислення та володіють теоретичними знаннями і прикладними навичками щодо прийняття управлінських рішень, розв'язання складних дослідницьких, інноваційних завдань та проблем функціонування бізнесу різного рівня в умовах кризових явищ та невизначеності. Також при формуванні цілей та ПРН керувались пріоритетами та орієнтирами розвитку визначеними Стратегією розвитку Харківської області на 2021-2027 роки (<http://surl.li/aadyz>) щодо підготовки висококваліфікованих фахівців з економіки бізнесу. Глухова Т.В., економіст АТ Новий Стиль при громадському обговоренні ОП (<http://surl.li/mjfcq>) зазначала, що в сучасних умовах воєнного стану та складної економічної ситуації в країні акцент при підготовці фахівців варто ставити на вихованні та формуванні класичних освітніх компетентностей, які передбачають орієнтацію на повернення до сталого розвитку бізнес-структур, побудову ефективної взаємодії зі стейкхолдерами, враховуючи вплив високодинамічного зовнішнього середовища (СК7, СК8, СК13, РН9, РН12, РН17). Як зазначала гарант та НПП кафедри ЕПОБ, моніторинг та аналіз ринку праці проводиться здобувачами освіти та викладачами при взаємодії з регіональними працедавцями та обговорюється на засіданні кафедри (Протокол від 28.02.2023 р. №10). При спілкуванні з гарантом було з'ясовано, що при визначенні цілей та ПРН було проаналізовано та враховано досвід аналогічних вітчизняних ОП за спеціальністю 051 «Економіка», таких ЗВО як КНЕУ ім.і В.Гетьмана, ЛНУ ім. І.Франка, КНТУ, ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Також враховувався досвід закордонних ЗВО таких як: University of Antwerpen (м. Антверпен, Бельгія), Catolica Porto Business School (м. Порто, Португалія), University College Cork (м. Корк, Ірландія), KU Leuven (м. Левен, Бельгія), Otto von Guericke Magdeburg University (м. Магдебург, Німеччина). Врахування досвіду закордонних та вітчизняних ЗВО, за словами гаранта, розглядався на засіданні кафедри (Протокол від 28.02.2023р. №10), при цьому зазначалось, що більшість з проаналізованих ОП акцентують увагу на розвиненні не тільки аналітичних, але й м'яких навичок, які дозволять здобувачам ОП підтримувати організації в процесах прийняття рішень, інновацій та стратегії. Онлайн-зустріч з роботодавцями підтвердила інтерес стейкхолдерів до випускників ОП, здатних самостійно та ефективно виконувати організаційні, управлінські, інформаційно-аналітичні, контрольні, соціально-психологічні, прогностичні, проєктувальні та інноваційно-дослідницькі функції у сфері економіки в умовах впливу високо динамічного зовнішнього середовища

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ЕГ встановила, що ОП «Економіка бізнесу» дозволяє забезпечити нормативний зміст підготовки здобувачів ВО, сформульований ПРН за Стандартом вищої освіти України зі спеціальності 051 «Економіка» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженим Наказом МОН України від 04.03.2020р № 382. При оновленні ОП були враховані компетентності та ПРН, зазначені в Стандарті. ОП доповнена фаховими компетентностями (СК12, СК13) та ПРН (РН16, РН17), що обґрунтовують унікальність ОП «Економіка бізнесу». На забезпечення результатів

навчання зі Стандарту спрямовано 72% обсягу компонентів ОП (обов'язкові компоненти), з них обов'язкові дисципліни циклу загальної підготовки (10 кредитів, 11%), обов'язкові дисципліни циклу професійної підготовки (55 кредитів, 61%). 28% обсягу компонентів ОП спрямовано на реалізацію права здобувачів формувати індивідуальну освітню траєкторію. При аналізі матриці забезпечення ПРН відповідним компонентам ОП було встановлено, що усі програмні результати досягаються за рахунок обов'язкових освітніх компонентів ОП. Переважна більшість ОК представляють предметну область спеціальності та здатні забезпечити набуття здобувачами освіти компетентностей та програмних результатів навчання. Форма атестації (публічний захист дипломної магістерської роботи) здобувачів вищої освіти також відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка за другим (магістерським) рівнем

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Відповідність цілей ОП «Економіка бізнесу» місії та Стратегії розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця на період 2021-2027 рр., пріоритетам та орієнтирам Стратегічного розвитку Харківської області. 2. Налагоджена комунікація із зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами ОП, підтримання партнерських відносин з роботодавцями. 3. Врахування галузевого та регіонального контексту, ринку праці під час формулювання цілей та програмних результатів ОП. 4. Наявність опитування здобувачів у формі on-line анкетування через систему ПНС та Відкриту лінію «Зробимо освіту краще разом!»

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Слабка обґрунтованість та конкретизація врахування досвіду реалізації освітніх програм іноземних ЗВО. Рекомендовано: при наступному перегляді ОП з метою її удосконалення та розширення досвіду інтернаціоналізації поглибити обґрунтування врахування досвіду іноземних практик та передбачити форми документування аргументації цього процесу. 2. Слабка обґрунтованість особливості ОП (проектного навчання) та реалізація її через додаткові ПРН, а також слабка кореляція мети ОП та її особливості щодо розвитку гнучких компетентностей надпрофесійного рівня. Рекомендовано: конкретизувати унікальність освітньої програми «Економіка бізнесу» в ОП з урахуванням специфіки підготовки професіоналів з економіки бізнесу відповідно до предметної області спеціальності

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

За результатами аналізу цілей, програмних результатів навчання ОП, їх відповідності місії та Стратегії розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця, врахування інтересів усіх зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів ОП, галузевого та регіонального контексту реалізації ОП, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Економіка бізнесу» має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 1.1, 1.2 та часткову узгодженість за підкритерієм 1.4 (в частині узгодження особливостей ОП та її мети) та 1.3 (у контексті аргументації врахування досвіду вітчизняних та іноземних практик). Керуючись принципом автономії ЗВО, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ЕГ вважає, що освітня програма та освітня діяльність загалом відповідає рівню В за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Економіка бізнесу» відповідає вимогам чинного законодавства (ст.5 Закону України «Про вищу освіту») та Стандарту вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом МОН України від 04.03.2020 р. № 382 і становить 90 кредитів ЄКТС з терміном навчання 1 рік і 4 місяці. Аналіз ОП показав, що її зміст відповідає предметній області спеціальності 051 Економіка. Обсяг обов'язкових компонентів складає 65 кредитів ЄКТС (72%). Вибіркові компоненти ОП становлять 25 кредити ЄКТС, що складає 28% і не порушує вимоги чинного законодавства (Закон України «Про вищу освіту»). При цьому

вибіркові компоненти поділяються на вибіркові ОК загальної підготовки (10 кредитів ЄКТС (11%)) та вибіркові компоненти професійної підготовки (15 кредитів (17%)). Структура навчального плану розроблена відповідно до Методичних рекомендацій щодо розробки, структури та змісту навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти у ХНЕУ ім.С. Кузнеця (<http://surl.li/aesal>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП «Економіка бізнесу» має чітку структуру, освітні компоненти логічно пов'язані та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей і програмних результатів навчання. Структура ОП регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/aesal>) та Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція) введеного в дію наказом ректора від 30.12.2020р. №237 9 (<http://surl.li/aese>), яке потребує оновлення. ОП включає обов'язкові ОК (11 ОК, що поділено на дисципліни загальної та професійної підготовки обсягом 65 кредитів ЄКТС) та вибіркові (загальноуніверситетські МАГ-МАЙНОР дві ОК та фахові МЕЙДЖОР з ОК обсягом 28 кредити ЄКТС). Таку ж структуру за змістом і кількістю ОК має НП 2023 року. Обов'язкові компоненти згідно ОП та НП вивчаються впродовж 1-3 семестрів і завершуються підготовкою та захистом дипломної роботи (ОК11), на виконання якої виділено 19 кредитів ЄКТС, вибіркові компоненти вивчаються у 1-2 семестрах. У цілому вибір та послідовність вивчення обов'язкових компонент освітньої програми є обґрунтованими і дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН, визначених стандартом ВО України за спеціальністю 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем ВО. Згідно матриці відповідностей досягнення ПРН забезпечується відповідним ОК: РН1-ОК2,4,5,6,8,11; РН2 – ОК1,2,4,5,8,9,10,11; РН3 – ОК1,2,5,9; РН4 – ОК4,6,8,11; РН5 – ОК 2,8,9,11; РН6 – ОК3,4,8,9,11; РН7 – ОК2,4,5,7,9,11; РН8 – ОК2,6,7,10,11; РН9 – ОК1,2,5,6,9; РН10 – ОК2,4,5,8; РН11 – ОК1,2,4,5,7,8,11; РН12 – ОК1,4,5,6,7,8,9,11; РН13 – ОК4,8,10,11; РН14 – ОК1,5,6,7,11; РН15 – ОК4,5,8,9,10,11; РН16 – ОК3; РН17 – ОК1,3,6 (<http://surl.li/lecqg>). Досягнення програмних результатів навчання за ОП відбувається шляхом застосування відповідних форм та методів навчання, забезпечення практичної підготовки здобувачів ОП. Додатково до визначених стандартом ОП «Економіка бізнесу» передбачено формування ПРН 16,17, які підкреслюють особливості та специфіку даної освітньо-професійної програми. Слід зазначити, що ОК3 «Розвиток soft skills» хоча і забезпечує додатковий РН16, але по змісту (<http://surl.li/mkprgm>) відноситься до загальної підготовки, а не професійної. Рекомендовано внести зміни до НП та ОП щодо перенесення ОК3 до циклу загальної підготовки. Також на думку ЕГ при забезпеченні РН10,РН11 деякі ОК потребують проведення лабораторних занять (ОК4, ОК7). Рекомендовано внести зміни до НП та ОП щодо запровадження лабораторних робіт за частиною ОК з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення у соціально-економічних дослідженнях. За результатами зустрічей та розгляду документів ЕГ встановлено, що наведений перелік компонент у більшості надає можливість здобувачу досягти заявленої цілі та програмних результатів

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП та її освітні компоненти в цілому відповідають предметній області, зазначеній в стандарті ВО спеціальності 051 «Економіка» для другого (магістерського) рівня ВО (<http://surl.li/blbp>) та забезпечують підготовку висококваліфікованих професіоналів з економіки, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і прикладними навичками, здатних розв'язувати складні дослідницькі, інноваційні й управлінські задачі та проблеми функціонування економічних систем різного рівня, що характеризуються невизначеністю умов та вимог. Сукупність освітніх компонент спрямовано на формування знань і вмінь здобувачів із застосування методів та інструментарію для обґрунтування економічно ефективних управлінських рішень щодо розвитку бізнесу (ОК5 «Економічне управління підприємством» та ОК7 «Бізнес-діагностика»), методології та методів їх досліджень (ОК2 «Методи та техніки наукових досліджень»), забезпечення сталих конкурентних позицій та стратегічного розвитку суб'єктів бізнесу в умовах високо динамічного зовнішнього середовища (ОК6 «Стратегічне управління»). Опанування закономірностей та тенденцій економічного розвитку забезпечується ОК5 «Економічне управління підприємством». Як зазначалось на онлайн-зустрічах, здобувачі ОП навчаються розробляти соціально-економічні проекти розвитку бізнесу та оцінювати їх ефективність з урахуванням можливих ризиків (ОК4 «Управління проектами»), побудові ефективних зв'язків зі стейкхолдерами (ОК1 «Взаємодія в бізнесі»), формуванню та розвитку гнучких особистісних компетентностей, вміння працювати в команді і проявляти лідерські навички (ОК3 «Розвиток soft skills»). За результатами онлайн-зустрічей зі здобувачами, випускниками та роботодавцями вдалося підтвердити, що ОП «Економіка бізнесу» забезпечує підготовку фахівців, які володіють відповідним рівнем кваліфікації і затребувані на ринку праці.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/aesal>), Порядком формування та реалізації вибіркової складової освітніх програм ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/bgmvs>), Положенням про порядок реалізації прав на академічну мобільність учасників освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/aesav>), Положенням про порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/fsvnl>), про що зазначили на онлайн-зустрічі гарант ОП, здобувачі ВО, адміністративний персонал. За процедурою визначеною Порядком формування та реалізації вибіркової складової освітніх програм ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/bgmvs>) п.6.19 та п.7.14 вивчення вибірових дисциплін можливе за умови, якщо дисципліну вибрали для вивчення не менше 25 здобувачів ВО за рівнями освіти «магістр» із загальноуніверситетського пулу (МАГ-МАЙНОР) та 15 і більше осіб із пулу спеціальності (освітньої програми) МЕЙДЖОР, що на думку ЕГ, дещо обмежує формування індивідуальної траєкторії малокомплектних груп. Вивчення вибірових дисциплін передбачено в 1 та 2 семестрах підготовки магістрів ОП «Економіка бізнесу». Каталог вибірових ОК розміщений на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/gwttn>) з вільним доступом і містить каталог загальноуніверситетських (10 кредитів ЄКТС) ОК та фахових (15 кредитів ЄКТС) ОК за кожною спеціальністю, в тому числі за 051 «Економіка» (<https://cutt.ly/LNZyci9>). Обсяг однієї дисципліни МАГ-МАЙНОРів – складає 5 кредитів ЄКТС. Формою підсумкового контролю є залік. МЕЙДЖОР забезпечує можливості здобувачу ВО поглибити професійні знання в межах обраної освітньої програми та/або здобути додаткові не фахові компетентності. Обсяг однієї дисципліни МЕЙДЖОР складає 5 кредитів. Вибір МЕЙДЖОРів здійснюється з 6 ОК, запропонованих кафедрою за ОП, здобувачі вибирають 3. В кращому становищі будуть здобувачі ВО, що навчаються за спеціальностями, де реалізується декілька освітніх програм (за 051 Економіка реалізується 4 ОП). Дисципліни МАГ-МАЙНОРи та МЕЙДЖОРи здобувачі вищої освіти обирають протягом першого тижня навчання. Під час онлайн-зустрічі зі здобувачами ОП було підтверджено, що вони обізнані з процедурою вибору ОК. В процесі формування індивідуальної траєкторії здобувачі ОП вибирають 2 дисципліни із загальноуніверситетського каталогу і 3 дисципліни із фахового пулу. Також, як зазначила гарант ОП, здобувачі та НПП на онлайн-зустрічах, ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО через здійснення вибору теми кваліфікаційної роботи, її керівника, вибору бази переддипломної практики, завдань індивідуальної та самостійної підготовки, участі у науково-практичних конференціях, вебінарах, тренінгах, круглих столах, проходженні курсів неформальної освіти та програмах академічної мобільності.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В ОП «Економіка бізнесу» передбачено проходження здобувачами ВО переддипломної практики у 3 семестрі обсягом 8 кредитів ЄКТС впродовж 6 тижнів відповідно до графіку навчального процесу (<http://surl.li/mkrnj>). Метою переддипломної практики є закріплення і поглиблення знань, які одержали студенти під час навчання, набуття та розвиток навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи у реальних ринкових і виробничих умовах, а також для розв'язування задач, пов'язаних із управлінням сучасними підприємствами в реальних соціально-економічних умовах їх функціонування (<http://surl.li/mkrlo>). Питання організації та проведення практики регламентується Положенням про організацію практики студентів у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/fkduk>), а також Робочою програмою переддипломної практики (<http://surl.li/mkrlo>). Переддипломна практика здійснюється на базових підприємствах, установах та організаціях будь-якої галузі та форми власності, тобто на базах практики, які відповідають вимогам програми навчання. Серед баз практики такі організації, як ДП «Дослідне господарство «ЕЛІТНЕ» інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН України, ПрАТ «НОВИЙ СТИЛЬ», ТОВ «БРЕНД РУМІО», ТОВ «ФАВОРИТО», ПАТ «ЗАВОД ПІВДЕНКАБЕЛЬ», КПТГ «Гадячтеплоенерго», ТОВ «Гранд ДВС», ТОВ «ТД Ельдorado», ТОВ «Меблева фабрика «Константа» тощо (<http://surl.li/mkrpa>). Аналіз укладених ХНЕУ ім. С. Кузнеця договорів про співробітництво, в тому числі про проходження практики, наданих на додатковий запит ЕГ (<http://surl.li/mkrqg>), свідчить про можливість забезпечення належного рівня організації практичної підготовки здобувачів ВО. Даний висновок підтвердився на онлайн-зустрічах зі здобувачами, роботодавцями (представниками баз практик), керівниками практики. Організація практичної підготовки на ОП, дозволяє у повній мірі здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Зміст наданої програми переддипломної практики у цілому відповідає очікуванням роботодавців (про що свідчать їх відгуки), а також дозволяє досягти заявлених ПРН. На підставі аналізу отриманої інформації та онлайн-зустрічі зі здобувачами ВО, представниками роботодавців, ЕГ робить висновок про те, що практична підготовка здобувачів вищої освіти за ОП «Економіка бізнесу» в цілому відбувається на достатньому рівні та дозволяє здобувачам здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП «Економіка бізнесу» передбачає набуття здобувачами ВО таких соціальних навичок soft skills, як: лідерство, комунікація, критичне мислення, креативність, здатність працювати в команді, соціальна відповідальність, працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфлікти. Так, розвиток комунікацій забезпечує ОК1 «Взаємодія в бізнесі»; формування та розвиток гнучких компетентностей надпрофесійного рівня забезпечує ОК3 «Розвиток soft skills»; формування цифрової грамотності забезпечує ОК7 «Бізнес-діагностика» та «Управління проектами»; адаптивність та креативність, вміння орієнтуватися у нових умовах, обґрунтовано приймати управлінські рішення, розвиток критичного мислення розвивається всіма ОК, оскільки робочі програми всіх ОК передбачають розв'язання поставлених завдань, опрацювання джерел, вирішення проблемних питань. При проходженні практичної підготовки здобувачі працюють в команді, навчаються принципам комунікації з

керівництвом та співробітниками, набувають навички з вирішення конфліктів та управління часом. Таким чином, практична підготовка сприяє закріпленню і вдосконаленню соціальних навичок, здобутих під час теоретичного навчання, які дозволяють здобувачам ОП бути успішними та професійними на своєму робочому місці. Зустріч з представниками студентського самоврядування та здобувачами ОП підтвердила можливість розвивати soft skills в час, вільний від навчального навантаження. Також набуттю соціальних навичок сприяє участь здобувачів у науковому заході, які організуються кафедрою та університетом.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 051 «Економіка» відсутній. Присвоєння професійної кваліфікації здобувачам вищої освіти за ОП «Економіка бізнесу» не передбачено

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз обсягу ОП «Економіка бізнесу» та її освітніх компонентів, співвідношення аудиторних занять та самостійної роботи, результати проведених зустрічей з фокус-групами НПП та здобувачами ВО показали, що фактичне навантаження здобувачів допомагає досягти цілі ОП та забезпечує досягнення ПРН. Термін навчання за денною формою складає 1 рік та 4 місяців. Формування навчального плану та розподіл годин за формами навчання регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/aesal>), Методичними рекомендаціями щодо розробки, структури та змісту навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти у ХНЕУ ім.С. Кузнеця (<http://surl.li/aesal>). Згідно п.3.1 Методичних рекомендацій кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (очна (денна) форма навчання) для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти не може бути більша, ніж 10 годин. Таким чином, якщо обсяг ОК складає 5 кредитів, то співвідношення між аудиторними та самостійними годинами має становити 50 до 100. Аналіз навчального плану показав, що по всіх освітніх компонентах ОП «Економіка бізнес» співвідношення аудиторних годин та самостійної роботи порушено (40 годин аудиторних і 110 годин самостійної роботи). Структура ОП та навчального плану за видами занять складається з 18,9% аудиторних занять (в т.ч. 8,1% лекційних занять, 10,8% - практичних і лабораторних) і 81,1% самостійної роботи студента, що свідчить про його перенавантаження. На онлайн-зустрічі із адміністративним персоналом керівник навчально-методичного відділу Чумак Г.М. пояснила диспропорцію виділенням 1 кредита ЄКТС на підготовку та здачу іспиту. За таких умов пропорційність врегульовується, але залишається порушення за ОК з формою підсумкового контролю залік. Рекомендовано, при наступному перегляді ОП врегулювати співвідношення між аудиторними годинами та самостійною роботою здобувачів ОП. Зміст самостійної роботи здобувачів освіти в межах окремої ОК визначається робочою програмою, силабусом та технологічною картою з навчальної дисципліни. Кількість контрольних заходів в семестрах складає від 6 до 7, що не порушує норму законодавства

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця регламентується Положенням про порядок організації та проведення підготовки фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/fkduq>) та Положення про навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/fkebi>). Положенням про порядок організації та проведення підготовки фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця затверджене наказом ректора від 22.10.2018 р. №1361-С і потребує оновлення в частині врахування «Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13.04.2023 року №426. Як зазначили на онлайн-зустрічах здобувачі ОП, гарант ОП та НПП підготовки фахівців за дуальною освітою за ОП «Економіка бізнесу» не здійснюється

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. ОП «Економіка бізнесу» має чітку, логічну структуру, що відповідає цілям та дозволяє досягти програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти. Зміст освітньої програми відповідає її предметній області, визначеній Стандартом вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. 2. ОП забезпечує обов'язковими компонентами усі програмні компетентності (загальні та фахові), а також програмні результати навчання. Вибіркова складова ОП включає різноспрямовані дисципліни загальноуніверситетської (МАГ-МАЙНОР) та фахової (МЕЙДЖОР) підготовки. Здобувачі обізнані з процедурою та можливістю формування

індивідуальної освітньої траєкторії. 3. ОП передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка направлена на набуття компетентностей, що є корисними в їхній подальшій професійній діяльності. ЕГ відмічає наявність реальних взаємовигідних відносин із відповідними базами практики та кількістю укладених договорів про співпрацю з потенційними роботодавцями. 4. ОП надає можливість формувати та розвивати соціальні навички (soft skills) у здобувачів, що забезпечується ОК загальної та професійної підготовки, а також залученням здобувачів до науково-практичних конференцій, вебінарів, круглих столів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. ЕГ зазначає, що ОКЗ «Розвиток soft skills» хоч і забезпечує РН6 та додатковий РН16, який обґрунтовує унікальність ОП, але по змісту відноситься до загальної підготовки, а не професійної. Рекомендовано при наступному перегляді ОП за результатами Громадського обговорення 2023-2024 року внести зміни до НП та ОП щодо перенесення ОКЗ «Розвиток soft skills» до циклу загальної підготовки. 2. На думку ЕГ при забезпеченні РН10, РН11 деякі ОК потребують проведення лабораторних занять (ОК4, ОК7). Рекомендовано внести зміни до НП та ОП щодо запровадження лабораторних робіт за частиною ОК з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення у соціально-економічних дослідженнях. 3. Процедура формування індивідуальної траєкторії дещо обмежує вільний вибір для малокомплектних груп та окремого здобувача вищої освіти. Рекомендовано: переглянути обмеження щодо мінімальної чисельності студентів в групах при вивченні вибіркового ОК та розширити пул спеціальності (МЕЙДЖОРів) для більшої можливості задоволення здобувачів при формуванні індивідуальної траєкторії. 4. ЕГ зазначає деяку неузгодженість в співвідношенні між аудиторними годинами та самостійною роботою здобувачів. Рекомендовано, при наступному перегляді ОП врегулювати співвідношення між аудиторними годинами та самостійною роботою здобувачів ОП. 5. Потребують оновлення деякі нормативні положення, а саме Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція) введеного в дію наказом ректора від 30.12.2020р. №237 в частині врахування Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності постанови КМУ від 30 грудня 2015 № 1187 (в редакції постанови КМУ від 24.03.2021 № 365), а також Положення про порядок організації та проведення підготовки фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця затверджене наказом ректора від 22.10.2018 р. №1361-С потребує оновлення в частині врахування «Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13.04.2023 року №426. ЕГ рекомендує активізувати роботу щодо запровадження дуальної форми навчання за ОП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура і зміст ОП «Економіка бізнесу» відповідають нормативним документам та вимогам законодавства, освітні компоненти, включені до ОП, логічно взаємопов'язані та дозволяють досягти заявленим цілям та програмним результатам навчання за ОП, передбачена практична підготовка дає можливість здобувачам ОП набути компетентностей необхідних для подальшої професійної діяльності. ОП «Економіка бізнесу» характеризується достатнім рівнем узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.5, 2.6 та часткову узгодженість за підкритеріями 2.2 (в частині необхідності запровадження лабораторних занять за деякими ОК з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення, а також перенесення ОКЗ до циклу загальної підготовки), 2.4 (в частині обмеження мінімальної чисельності здобувачів ВО в групах при вивченні вибіркового ОК), 2.8 (в частині оновлення нормативної бази провадження освітнього процесу). Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 2, оскільки наведені слабкі сторони та рекомендації можуть бути інплементовані у наступній редакції ОП в новому навчальному році

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП «Економіка бізнесу» регламентуються Правилами прийому до ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://pk.hneu.edu.ua/>), є загальнодоступними та викладені на офіційному сайті університету. Посилання наведені у звіті самооцінювання коректні та відповідають дійсності. Правила прийому розроблені відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році, які затверджені наказом Міністерства освіти і науки України 15.03.2023 р. № 276 (<http://surl.li/gajnu>). Правила прийому на навчання та вимоги до вступників на ОП враховують особливості освітньої програми «Економіка бізнесу» та її професійне спрямування. Конкурсний

відбір здобувачів за ОП у 2023 р. здійснювався за результатами єдиного вступного іспиту (ЄВІ ТЗНК, ЄВІ іноземна мова) та предметного тесту з економіки та міжнародної економіки (ЄВФФ). Конкурсний відбір на основі диплома магістра/спеціаліста здійснювався за результатами внутрішніх вступних випробувань в ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Під час проведення експертизи ЕГ ознайомила з матеріалами, що стосуються вступу до магістратури на ОП «Економіка бізнесу», розміщеними на веб сайті університету, і переконалась, що правила прийому є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені та доступні для всіх учасників освітнього процесу.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОП «Економіка бізнесу» передбачають конкурсний відбір здобувачів за ОП у 2023 р., який здійснювався за результатами єдиного вступного іспиту (ЄВІ ТЗНК, ЄВІ іноземна мова) та предметного тесту з економіки та міжнародної економіки (ЄФВВ). Організаційні аспекти щодо вступу до магістратури також виокремлені окремою вкладкою на сайті Вступ за освітнім ступенем магістра. Для вступників, які мають диплом магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста (друга вища освіта) конкурсний відбір відбувався згідно Правил прийому до ХНЕУ ім. С. Кузнеця в 2023 році за освітнім ступенем магістра за результатами співбесіди з іноземної мови та фахового іспиту. Вступний іспит за фахом (<http://surl.li/mdnwn>) містить перелік питань, які відповідають ОП «Економіка бізнесу» і передбачає перевірку наявних компетентностей для успішного навчання в магістратурі та вказівку на відповідні навчальні дисципліни, в яких відображений матеріал для формування компетентностей (<http://surl.li/mdnvw>). Вивчивши вищепераховані документи ЕГ встановила, що правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Під час онлайн-зустрічі із здобувачами, вони вказали на чіткість і зрозумілість правил прийому.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих, в інших ЗВО, у ХНЕУ ім. С. Кузнеця та їх реалізація на сучасному етапі знаходиться на належному рівні. Процес визнання результатів навчання під час академічної мобільності врегульовано в Положенні про організацію освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/aesal>), Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця (пунктами 10, 11, 12 та 13) (<http://surl.li/aesav>), затвердженого 07.09.2016 р. № 150/1, що є застарілим і потребує оновлення в частині врахування постанови Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 № 579 «Порядок реалізації права на академічну мобільність» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13.05.2022 № 599) Визначені правила є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Перезарахування результатів навчання здійснюється на підставі представленого здобувачем вищої освіти документа з переліком та результатами навчальних здобутків із навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студента, завіреного в установленому порядку ЗВО-партнером. Деталізація міститься у Положенні про переведення, відрахування, поновлення та переривання у навчанні здобувачів вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/fkdss>). Як зазначалось на онлайн-зустрічі, здобувачі ОП проінформовані про процедуру визнання результатів навчання. Весь перелік документів про міжнародну мобільність розміщений та є у вільному доступі на офіційному сайті в розділі «Програми академічної мобільності» (<http://surl.li/atabh>). Під час проведення он-лайн бесід з фокус-групами було підтверджено, що за час реалізації ОП «Економіка бізнесу», випадків визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах освіти, не здійснювалось

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання здобувачів ОП, отриманих у неформальній освіті врегульовано Положенням про організацію освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/aesal>) та Положенням про порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/fsvnl>). Правила чіткі, зрозумілі та прозорі. Процедура визнання результатів базується на експертній оцінці фахівців за спеціальністю, в межах якої реалізується ОП. Після ознайомлення ЕГ з Положенням про порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/fsvnl>), встановлено, що механізм створення експертної комісії прописаний, що позитивно впливає на процес визнання таких результатів навчання. Декан факультету, своїм розпорядженням, створює разові предметні комісії з визнання неформальної та/або інформальної освіти за кожним випадком звернення здобувача освіти окремо. Проведені зустрічі дають змогу зробити висновок, що у ХНЕУ ім. С. Кузнеця дуже відповідально та системно підходять до визнання результатів навчання, набутих відповідно у неформальній освіті й розповсюджуються як на нормативні, так і на вибіркові освітні компоненти. На сайті кафедри розміщено перелік ресурсів, де можна отримати неформальну освіту за відповідними освітніми компонентами (<http://surl.li/gpgsf>). Під час бесіди з фокус-групою здобувачі ствердили, що знають про можливість здобуття навичок у неформальній освіті та, що викладачі заохочують

здобувачів до використання ресурсів неформальної освіти, зокрема навчання на платформі Coursera. На зустрічі з викладачами було з'ясовано, що вони ознайомлені з можливістю перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. Гарант ОП Власенко Т.А. надала підтверджуючі документи щодо перезарахування навчальних дисциплін Романчуку Р. А., а саме протокол № 11 від 27.03.2023 р. НПП підтвердили, що перезарахування відбулося з такої дисципліни, як «Управління проектами», тема 4 «Планування ресурсів проекту».(<http://surl.li/mincy>)

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявність публічного доступу до документів ХНЕУ ім. С. Кузнеця, що регулюють доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО. Програма вступного фахового іспиту за даною ОП є актуальною, а включені до неї ОК дозволяють оцінити рівень професійних знань, умінь та навичок вступників. До здобувачів вчасно та у зрозумілій формі доводиться інформація про можливість брати участь за програмою академічної мобільності. Інформація щодо особливостей вступу на ОП міститься на веб-сторінці закладу вищої освіти, що забезпечує її швидкий пошук

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Серед здобувачів магістерського рівня ОП досвіду участі в програмах академічної мобільності не було. ЕГ рекомендує популяризувати можливості академічної мобільності серед здобувачів та заохочувати їх приймати участь в таких програмах, залучати здобувачів до можливості реалізації права на академічну мобільність для посилення освітньої складової ОП й послідовної реалізації ОП. (термін реалізації - до 01.09.2024р.) Потребує оновлення нормативна база, а саме Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця щодо врахування постанови Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 № 579 «Порядок реалізації права на академічну мобільність» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13.05.2022 № 599)

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

У ЗВО діють чіткі та зрозумілі Правила прийому, які враховують особливості ОПП. Всі учасники освітнього процесу ознайомлені з відповідними правилами та можливістю реалізації права на академічну мобільність. ОП «Економіка бізнесу» характеризується достатнім рівнем узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 3.1, 3.2, 3.4. ЕГ надані рекомендації щодо покращення ОП за підкритерієм 3.3. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 3, оскільки наведені слабкі сторони та рекомендації можуть бути усунені у наступному навчальному році.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітній процес у ХНЕУ ім. С. Кузнеця регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/aesal>), згідно якого основними видами навчальних занять в університеті є: лекції, лабораторні, практичні, семінарські, індивідуальні заняття, консультації. Також форми і методи навчання представлено в РПНД, методичних-матеріалах, силабусах дисциплін. Наразі у зв'язку з повномасштабним вторгненням, навчання здійснюється лише дистанційно, проте університет готується до впровадження очного чи змішаного навчання. Для досягнення в ОП цілей та програмних результатів (<http://surl.li/lecqg>) акцент зроблений на формуванні і розвитку у студентів як професійних компетентностей, так і гнучких. Для цього в процесі навчання відбувається поєднання технологій проблемного, інтерактивного та ігрового навчання. За результатами зустрічей з НПП та здобувачами ВО, ЕГ переконалась, що на ОП використовуються: мозкові штурми, ментальні карти, опитування в ігровій формі, робота над кейсами в малих групах, проблемні лекції тощо. Здобувачів ВО також залучають до майстер-класів від роботодавців, публікацій статей, тез, участі в конференціях, змаганнях. Результати отриманих знань використовуються у проходженні переддипломної практики на підприємствах, написання курсової

та дипломної робіт тощо. Викладачі самі обирають методи викладання відповідно до принципів академічної свободи, обмежень немає. Професор Шиян Д.В. розповів як він у процесі аналізу капіталу демонструє здобувачам ВО власні формули обрахунку, набуті практичним досвідом роботи на підприємстві. Для кращого розуміння попиту здобувачів ВО в кінці викладання дисциплін проводяться опитування щодо рівня задоволеності ОК. Результати опитувань є публічними (<http://surl.li/mkzcc>) та враховуються при подальшому викладанні дисциплін. Також НПП в кінці занять, з метою одержання зауважень та рекомендацій, а також для подальшого удосконалення ОК, опитують здобувачів ВО про їх враження від конкретних методів навчання. Університет також активно залучає роботодавців до навчального процесу, організовуючи, тренінги, бізнес-кейси. Щоб забезпечити студентоцентризований підхід, здобувачам надається можливість обирати вибіркові дисципліни, теми для курсових та дипломних робіт, практичних завдань. Теми курсових та дипломних робіт постійно оновлюються відповідно до змін ринку та ситуації в Україні та світі, в тому числі в умовах війни. Керівників здобувачі ВО обирають самостійно. ЕГ за результатами зустрічей зі здобувачами ВО та випускниками переконалась що вони задоволені методами навчання, матеріалів достатньо для вивчення дисциплін.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Усі учасники освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця отримують доступну і зрозумілу інформацію щодо освітніх компонентів, яка є у відкритому доступі на веб-сайті кафедри (<http://surl.li/mkzco>) та університету (<http://surl.li/mkzey>). Сторінки включають в себе робочі програми та силабуси всіх обов'язкових дисциплін, методичні рекомендації для курсової, дипломної робіт, переддипломної практики тощо. Також на сайті університету розміщена інформація про вибіркову складову з повним переліком дисциплін для вибору і матеріалів до них (<http://surl.li/fozmy>). Перед вибором вибіркових дисциплін їх додатково презентують здобувачам ОП. Окрім цього інформація про зміст та критерії оцінювання надається кожним викладачем на початку вивчення дисципліни та знаходиться на платформі ПНС (<http://surl.li/mkzfp>). Студенти мають вільний доступ до електронного журналу з оцінками. Також на початку навчання проводиться курс лекцій «Університетська освіта» з представниками адміністративних підрозділів університету, на яких розповідається про правила та можливості навчання в ХНЕУ ім. С. Кузнеця. У разі необхідності здобувачі ВО можуть звернутися за допомогою як до викладачів, так і куратора чи ОСС (представників Молодіжної організації) чи до адміністрації факультету/університету. Під час обговорень на фокус-групах зі здобувачами ВО та викладачами виявлено, що перші добре розуміють процедури та критерії оцінювання

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У ХНЕУ ім. С. Кузнеця навчальний процес орієнтований на поєднання навчання та наукових досліджень. Університет і кафедра активно залучає студентів до науково-дослідницької роботи, що регламентовано положеннями про студентські олімпіади, конкурси і гранти, наукові гуртки та школи, що розміщені на сайті Університету (<http://surl.li/ufqf>). Результати цих досліджень публікуються в щомісячному університетському електронному журналі «Молодіжний економічний вісник» (<http://surl.li/fvqoo>) та і в міжнародних конференціях. ЕГ із запиту на додаткові документи пересвідчилась, що здобувачі ОП взяли участь в 2 міжнародних конференціях: «Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики: матеріали» та «Проблеми розвитку економіки підприємства: погляд молоді», де сумарно опублікували 7 наукових праць. Під час обговорень на фокус-групах зі студентами, випускниками та роботодавцями, ЕГ переконалась що здобувачі ОП проходять практику в основному на середніх за розмірами підприємствах регіону. Здобувачі ВО знаходять практику як самостійно, так і скориставшись переліком доступних Університету. Як здобувачі так і роботодавці цією взаємодією задоволені. Окрім цього Університет залучає роботодавців та випускників до лекцій «Лабораторія кар'єри», майстер класів, бізнес-кейсів, змагання-симуляцій. Зазвичай Університет сам пропонує роботодавцям цікаві для здобувачів ВО теми. Знання отримані від такої взаємодії з підприємствами, використовуються при написанні наукових досліджень. Також за ОП є науковий гурток «Економіка бізнесу: сучасність та діджиталізація» (<http://surl.li/fyfjb>), де обговорюється в тому числі і наукова діяльність. Поєднання навчання і досліджень відбувається під час реалізації ОП шляхом підготовки і захисту магістерської роботи, проведення комплексного тренінгу (ОК9)

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту освіти регламентується Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/aesek>). ЕГ, під час фокус-груп з викладачами, гарантом, переконалась що, за результатами змін в середовищі та на основі наукових здобутків та співпраці з іноземними університетами, ОП та ОК постійно оновлюються. Також як зазначали здобувачі ВО, дисципліни оновлюються в результаті їхніх відгуків та зауважень. За звітом самооцінювання та на зустрічах з НПП, адміністрацією та керівником відділу міжнародних зв'язків Доброскок Ю.Б., ЕГ переконалась, що викладачі ОП постійно беруть участь в програмах підвищення кваліфікацій, міжнародних та Всеукраїнських стажувань чи в

наукових дослідженнях тощо. За рахунок наукових досліджень щодо зміни конкурентних умов сьогодення Селезньовою Г.О. (<http://surl.li/lkfsj>; <http://surl.li/lkfsw>) було оновлено дисципліну «Стратегічне управління», Шияном Д.В. за результатами «An innovative component in generating efficiency of sunflower production. Economics & Education. 2021. 06(02). pp 23-28.» (<http://surl.li/lkfut>) було оновлено «Економічне управління підприємством». Через міжнародне стажування та Польсько-Українські курси підвищення кваліфікації «Фандрейзинг та організація проектної діяльності в закладах освіти: європейський досвід» та Всеукраїнською програмою стажування «Управління проектами. Загальнотехнічний модуль. Спеціальний технічний модуль» Котельникової Ю.М. було оновлена дисципліна «Управління проектами». Також оновлення ОП сприяє участь викладачів у міжнародних тренінгах таких як «Україна цифрова: Забезпечення академічної успішності в умовах кризи (2022)» (Університет прикладних наук Південної Вестфалії, Німеччина), та відкритих європейських дискусій «Річниця війни: висновки, сценарії, прогнози» (<http://surl.li/lkfvj>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця розвиває свою інтернаціональну діяльність, що регламентується Стратегією інтернаціоналізації (<http://surl.li/ftira>) та Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/aesav>). За словами проректора з навчально-методичної роботи Немашкало К.Р. в Університеті присутня велика кількість іноземців, лише за 2023 вступило 485 здобувачів здобувачів. 90% це здобувачі ВО з Китайської Народної Республіки, яких стає дедалі більше (у 2018 році в ХНЕУ ім. С. Кузнеця навчалося лише 11 здобувачів ВО з Китаю). Також стимулюється викладання англійською мовою надбавками до заробітної плати в залежності від кількості годин. НПП та здобувачі брали участь в програмах академічної мобільності (<http://surl.li/gphsx>). Селезньова В.В. проходила курс лекцій «Школа соціального підприємництва» проф. Яна-Урбана Сандала, ректора Інституту Д-ра Яна-Урбана Сандала (Фінстадйордет, Норвегія, 2023), Котельникова Ю.М., Чумак Г.М., Чередник А.О. проходили стажування за програмою «Фандрейзинг та основи проектної діяльності в закладах освіти: європейський досвід» (Польща, 2021), Шиян Д.В., Котельникова Ю.М. стажувались в JOUKRAINE, «Україна цифрова: Забезпечення академічної успішності в умовах кризи (2022)» (Німеччина). Також здобувач 1 курсу магістерського рівня Батіг В.В. брав участь у програмі академічної мобільності у міжнародному проекті «JOUKRAINE - Спільне онлайн-навчання з Харківськими університетами в Україні за підтримки програми фінансування DAAD «Україна цифрова: Забезпечення академічної успішності в умовах кризи (2023)» та проходив курси лекцій в Університеті прикладних наук, Німеччина ЕГ, за результатами зустрічей зі здобувачами та адміністрацією та керівником відділу міжнародних зв'язків Доброскок Ю.Б., пересвідчилася, що всі учасники процесу зацікавлені у розвитку академічної мобільності. Університет підписує угоди з польським, норвезьким, німецьким, латвійським університетами, бере активну участь в програмі Erasmus+. Пошуком програм мобільності займається як відділ міжнародних зв'язків так і будь-хто охочий. Інформація про набір інформується через заступників деканів та публікується на сайті університету та в тихих соціальних мережах як: Instagram, Telegram, Facebook. Наразі проводиться відбір до Ризького технічного університету і вже є заповненні анкети. Для участі в багатьох програмах потрібні сертифікати знання англійської мови які можна безкоштовно отримати через кафедру іноземних мов. Програми подвійний дипломів за ОП наразі немає, проте ведуться перемовини з міжнародними університетами для впровадження на бакалаврському рівні.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

На ОП «Економіка бізнесу» встановлено узгодження із принципами академічної свободи, студентоцентричним підходом до заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання щодо методів, форм навчання та викладання дисциплін. Придільється увага потребам здобувачів ВО у формі регулярного опитування (анкетування) та впровадження результатів у освітній процес. Оновлення ОК та ОП є регулярним. Відзначається доступність здобувачів ОП до навчальних матеріалів. Позитивною практикою є оновлення змісту ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик НПП. Відзначається висока активність НПП в міжнародній академічній мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Низька активність здобувачів ОП в програмах академічної мобільності. Рекомендовано в наступному році відновити програми міжнародної академічної мобільності та залучати здобувачів ОП до їх реалізації.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Відповідно до узгодженості форм та методів навчання і викладання вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, своєчасного та зрозумілого інформування щодо освітніх компонентів учасників освітнього процесу, поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми, оновлення змісту освітньої програми на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі ОП «Економіка бізнесу» має рівень відповідності за підкритеріями 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 та в цілому відповідає підкритерію 4.5 з слабкими сторонами, які не є критичними, та пов'язаними з необхідністю стимулювання відновлення програм міжнародної академічної мобільності для здобувачів ВО.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

На основі аналізу інформації із сайту та силабусів можна зробити висновок, що контроль над результатами навчання здобувачів ВО відповідає вимогам нормативно-правових актів, згідно яких формулюються цілі, форми, процедури та засоби оцінювання, а саме: Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за накопичувальною бально-рейтинговою системою в ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/lewxe>); Положенню про організацію оцінювання результатів навчання та якості освіти із застосуванням дистанційних технологій у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/bjrur>). За результатами роботи у фокус-групах з НПП та здобувачами ОП підтверджено, що у ХНЕУ ім. С. Кузнеця цей процес детально регламентований і поділяється на два основних види: поточний та підсумковий. Зокрема, це підтвердила С. Подольська, здобувач 1 р.н. Поточний контроль забезпечує відстеження розвитку окремих аспектів професійних навичок здобувачів та проводиться в способах, що визначаються викладачем, з урахуванням змісту освітніх компонентів. Поточний контроль забезпечує моніторинг рівня теоретичних знань та практичних навичок. Структура форм контролю подана у робочих програмах навчальних дисциплін та їх технологічних картах, які також визначають способи та періодичність контролю. Для оцінки теоретичних знань, які студенти здобувають на лекціях, використовуються тестові завдання, усні та письмові опитування. Формами оцінювання практичних навичок є практичні та ситуаційні завдання, самостійні завдання, групові завдання, презентації та есе. Заліковий бал формується на підставі суми балів, набраних під час поточного контролю. Іспит включає тестові завдання для оцінки теоретичних знань і завдання різного рівня складності для оцінки практичних навичок. Наприклад, у силабусі ОК6 «Стратегічне управління» зазначено: «Система оцінювання сформованих компетентностей враховує види занять, які передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних (семінарських) занять та самостійної роботи оцінюється сумою набраних балів. Максимально можлива кількість балів за поточний та підсумковий контроль упродовж семестру – 100 та мінімально можлива кількість балів, – 60. Поточний контроль включає наступні контрольні заходи: завдання за темами; поточні контрольні роботи; самостійна робота» (<http://surl.li/mtfjp>). Також зазначено, що більш детальна інформація щодо оцінювання та накопичування балів з навчальної дисципліни наведена у робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни. На думку ЕГ, в силабусі та РПНД доцільно було б також навести більш детальну інформацію щодо конкретних видів робіт, які передбачені ОК, та критерії їх оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Після детального вивчення ОП, методичних рекомендацій до написання дипломної роботи та роботи у фокус-групах із здобувачами та НПП було встановлено, що атестація здобувачів відбувається відповідно до вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка». Цей процес регулюється Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/lfescy>), Порядком проведення атестації здобувачів вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця під час введення воєнного стану в Україні (<http://surl.li/fbapa>). У процесі атестації до складу екзаменаційної комісії залучаються представники бізнесу, і головою комісії може бути представник роботодавців або провідний науковець. Ознайомлення з методичними рекомендаціями до написання дипломної роботи дало змогу зробити висновок, що дипломна робота має класичну структуру. Методичні рекомендації містять детальні вказівки щодо викладення змісту роботи та оформлення (<http://surl.li/mtfkh>). Запропоновано також перелік тем, при цьому, здобувачі можуть пропонувати свої теми. Вільний вибір теми дипломної роботи та наукового керівника підтвердили здобувачі під час роботи у фокус-групах, зокрема, Валерія Селезньова та Ірина Гречишникова. Здобувачі також підтвердили, що вони ознайомлені з процедурою перевірки дипломних робіт на плагіат. Перевірка здійснюється програмою Strike Plagiarism безкоштовно. Під час захисту дипломних робіт в умовах дистанційного навчання використовується програмне середовище Zoom з відеозаписом. За словами НПП та директорки бібліотеки І. Сергієнко, дипломні роботи розміщують в репозитарії ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/mlajd>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ ознайомилась Порядком оцінювання рез. навч. з.в.о. за накопичувальною бально-рейтинговою системою в ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/lewxe>). Механізм накоп. балів сприяє досягненню ПРН. Інформація щодо правил, форм і методів проведення контрольних заходів доступна всім учасникам навч. процесу і розміщується в РПНД, технологічних картах та МР щодо вивчення дисципліни, які розміщені в ПНС. На початку вивчення дисципліни здобувач також має можливість ознайомитись з формами та термінами оцінювання під час першої зустрічі із викладачем. На думку ЕГ, детальну інформацію щодо нарахування балів доцільно було б навести в силабусі та РПНД. Здобувачі, зокрема К. Коваленко, підтвердили, що користуються електронним журналом, що дозволяє відстежувати прогрес в успішності та рахувати кількість отриманих балів з кожної дисципліни. За рез. опит. щодо задоволеності якістю ОП 2022/2023 н.р. задоволеність якістю оцінювання серед здобувачів магістратури 1 року навчання становить 83,1%, критерії оцінювання знань визнають зрозумілими 84,6% здобувачів (<http://surl.li/ljmmmp>). На засіданні кафедри ЕПОБ було обговорено рез. опит. та запропоновано заходи для підвищення рівня інформованості здобувачів ВО щодо певних питань цього блоку (Протокол №18 від 26.06.2023 р.). Об'єктивність екзаменаторів реалізується Положеннями: Про проведення письмових екзаменів (іспитів) у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/aesox>) та Про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену (іспиту) (<http://surl.li/aesoy>); Порядку проведення екзаменаційної сесії під час введення воєнного стану в Україні у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/gngao>) та Порядку проведення атестації з.в.о. у ХНЕУ ім. С. Кузнеця під час введення воєнного стану в Україні (<http://surl.li/fbapa>), що обумовлюють викор. системи засобів об'єктивного контролю ПНС та засобів автомат. контролю. Здобувач складає підсумковий контроль у формі екзамену (з використанням системи ПНС) відповідно до Полож. про організацію оцін. рез. навч. та якості вищої освіти із застос. дистанц. технологій у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/bjgur>). Урегулювання конфліктів здійснюється відповідно до Полож. про політику та процедури врегул. конфліктних ситуацій у ХНЕУ ім.С. Кузнеця (<http://surl.li/aesoz/>). Здобувачі зазначили, що конфліктних ситуацій на ОП не було. Під час роботи у фокус-групі із здобувачами ОП було підтверджено, що вони ознайомлені із процедурою повторного складання іспитів. Є дві спроби усунення академ. боргу перескладанням: спочатку предметній комісії, другий раз – комісії факультету. Також було підтверджено, що здобувач має право на апеляцію відповідно до Полож. про апеляцію рез. підсумкового контролю у формі екзамену (іспиту) (<https://cutt.ly/WwWhwdNz>). За рез. опитування задоволеності якістю освітньої програми 84,6% виявили обізнаність з процедурами апеляції результатів підсумкового контролю (іспитів) (<http://surl.li/ljmmmp>). На цій ОП прикладів апеляції не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Згідно слів учасників навчального процесу під час роботи у фокус-групах та на основі ознайомлення з документами ХНЕУ ім. С. Кузнеця, які розміщені на сайті, підтверджено, що питання академ. доброч. Регламентовані Кодексом академ. доброч. ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<http://surl.li/bgmxx>), Полож. про комісію з питань академ. доброч. (<http://surl.li/bgmxx>), Програмою розвитку академ. доброч. у ХНЕУ ім. С. Кузнеця на 2021-2022 н.р. (<http://surl.li/bgmxxw>), Полож. про політику та процедури врегул. конфл. ситуацій у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/bgmxxm>). З.в.о. та НПП підтвердили, що вони підписують декларації про дотр. академ. доброч., що регламентовано Наказом ректора «Про введення в дію декларацій про дотримання академ. доброч. учасниками освітнього процесу» (<http://surl.li/bjufp>), співробітниками (<http://surl.li/bjufy>). Під час роботи у фокус-групах із здобувачами ОП, НПП, проректор з НМР ХНЕУ ім. С. Кузнеця, керівником навч.-метод. відділу, дир. бібліотеки підтверджено, що в університеті запров. перевірку на унікальність рукописів дисертацій, монографій, підручників, навч. посібників, робіт з.в.о. з викор. програми StrikePlagiarism.com (ліцензійні договори з ТОВ «ПЛАГІАТ» №218-52 від 22.05.2019р.; №89-59 від 11.02.2020р., №32-52 від 27.01.2021р., №51-58 від 02.02.2022р.). Цей процес здійснюється відповідно до Регламентів перевірки на унікальність академ. текстів з.в.о. та НПП ХНЕУ ім. С. Кузнеця навчально-методичним відділом (<http://surl.li/fufnq>) та Перевірки на унікальність рукописів (<http://surl.li/fufnx>). У 2014 р. створено єдину електронну базу кваліф. робіт здобувачів з метою забезпечення можливості перевірки на унікальність усіх робіт, що було продемонстровано під час огляду матеріально-технічної бази. Під час роботи ЕГ було з'ясовано, що наукові статті, курсові роботи, реферати та звіти з практики проходять перевірку через онлайн систему антиплагіату, що знаходяться у вільному доступі. У ХНЕУ ім. С. Кузнеця створено дворівневу комісію з розгляду порушень АДЧ (<http://surl.li/fqhfq>), до складу якої входять НПП, виборні представники від Конференцій з.в.о. усіх рівнів (<http://surl.li/fbalx>), що також підтвердили предст. студ. самовряд. Серед з.в.о. 2 р.н. обізнаність з політикою університету щодо академ. доброч. виявили 100% опитаних, також всі респонденти (100 %) вказали на проведення в універс. заходів з популяр. доброч. (<http://surl.li/ljmmmp>). Прот. від 26.02.2023 р. №18 Для популяр. академ. доброч. у ХНЕУ ім. С. Кузнеця розроблено План заходів з розв. академ. доброч. в ХНЕУ ім. С. Кузнеця на 2022-2023 н.р. (<http://surl.li/fbajk>) і 2023-2024 н.р. (<http://surl.li/ljzjdj>), напр. підпис. деклар. про академ. доброч. з.в.о. (<http://surl.li/bjufq>), інструктажі та навч. заходи під час виконання будь-яких наук. робіт. Напр., 26.09.2022 р.

проведено онлайн-зустріч «Знайомство з питаннями АДЧ у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<http://surl.li/fbaki>). 16.03.2023р. – вебінар «Дотримання принципів АДЧ в навч. процесі» (<http://surl.li/fufvj>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми проведення контрольних заходів в ХНЕУ ім. С. Кузнеця є чіткими та зрозумілими, процедури проведення контрольних заходів заздалегідь доводяться до здобувачів як шляхом їх публічного оприлюднення, так і особистим інформуванням кожним викладачем. Принципи дотримання академічної доброчесності доводяться до здобувачів освіти. У ЗВО введено практику заповнення студентами «Декларації про дотримання академічної доброчесності здобувачем вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця». У ЗВО існують технічні можливості перевірки результатів наукових та академічних текстів здобувачів на плагіат з використанням програми StrikePlagiarism.com. До участі в екзаменаційній комісії (ЕК) залучаються представники бізнесу (роботодавці). Це забезпечує відповідності навчальних програм потребам ринку праці. Захист дипломних робіт проводиться за допомогою програмного середовища Zoom, що інтегроване у навчальну систему, ведеться відеозапис захисту. Дипломні роботи розміщуються в репозитарії, що забезпечує прозорість навчального процесу. З метою популяризації принципів академічної доброчесності регулярно проводиться анкетування, яке дозволяє виявити ступінь обізнаності здобувачів із принципами академічної доброчесності

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Для наступних наборів здобувачів за цією ОП інформацію щодо контрольних заходів, видів робіт та критерії їх оцінювання у деталізованій формі необхідно представити деталізовано не лише в ПНС, а й в РПНД та силабусах навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

За результатами аналізу контрольних заходів, оцінювання здобувачів ВО та академічної доброчесності у ХНЕУ ім. С. Кузнеця ЕГ дійшла висновку, що ОП «Економіка бізнесу» має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 5.2, 5.3 та 5.4 і часткову узгодженість за підкритерієм 5.1 (в частині доцільності розміщення деталізованої інформації щодо механізму нарахування балів за різні види робіт у РПНД). Керуючись принципом автономії ЗВО, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ЕГ вважає, що освітня програма та освітня діяльність загалом відповідає рівню В за Критерієм 5 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

До реалізації ОП «Економіка бізнесу» залучені викладачі із складу НПП кафедри економіки підприємства та організації бізнесу ХНЕУ ім. С. Кузнеця Під час експертизи ЕГ переконалась про високий рівень кваліфікації викладачів, задіяних на ОП «Економіка бізнесу». Про це свідчили результати опитування НПП, результати аналізу Таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів» (<http://surl.li/mtfxo>), інформація представлена на сайті кафедри (<http://surl.li/mtgab>) та наповненості освітніх компонентів матеріалами. Необхідний рівень професіоналізму викладачів насамперед забезпечується: Положенням про порядок конкурсного відбору науково педагогічних працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<http://surl.li/aesqt>). Головним критерієм відбору є відповідність викладачів пунктам 37 та 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (<http://surl.li/ljzuy>). Всі викладачі ОП мають відповідний рівень професіоналізму (не менше чотирьох досягнень за останні п'ять років у професійній діяльності, визначених у п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності). На онлан-зустрічі з академічним персоналом, викладачі підтвердили, що постійно опановують нові методи викладання, публікують наукові статті відповідно до ОК, які вони викладають, проходять підвищення кваліфікації та стажування. Таким чином, аналіз кадрового складу у цілому засвідчив достатній рівень відповідності академічної кваліфікації НПП тим освітнім компонентам, які вони викладають, і це свідчить про забезпечення

визначених ОП цілей та ПРН. Також НПП кафедри беруть участь у міжнародних науково-практичних конференціях, публікаціях у періодичних виданнях, що індексуються в наукометричних базах даних SCOPUS та Web of Science. Серед викладачів кафедри публікації в виданнях, включених до наукометричних баз даних SCOPUS та Web of Science мають Власенко Т.А., Шиян Д.В., Котельникова Ю.М., Ушкальов В.В., Чумак Г.М. Проте публікативна активність викладачів кафедри в журналах, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science є недостатньою. Зокрема, у п'яти викладачів такі публікації зовсім відсутні.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного відбору викладачів на заміщення вакантних посад відповідає чинному законодавству. Під час роботи у фокус-групах з НПП та менеджментом університету було підтверджено, що добір викладачів є прозорим та об'єктивним. Це зокрема, підтвердили ректор ХНЕУ ім. С. Кузнеця В.С. Пономаренко та доцент Г.О. Селезньова. В університеті розроблено Положення про порядок конкурсного відбору науково педагогічних працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<http://surl.li/aesqt>), де узагальнена послідовність конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників. НПП підтвердили, що конкурс на вакантні посади проводиться відкрито, з публікацією на сайті університету відповідної інформації. Кандидат на посаду повинен володіти українською мовою, відповідними професійними компетентностями, мати високі моральні якості. Конкурсна комісія Університету перевіряє відповідність даних претендента умовам конкурсу, вимогам до посади. Серед головних вимог є відповідність пунктам 37, 38 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365). Обов'язковим критерієм при цьому має бути відповідність щонайменше 4 пунктам даних Ліцензійних умов. Кожен викладач на початку навчального року та під час укладання трудового договору звітує про дану відповідність. Обов'язковою умовою є відповідність наукових публікацій викладачів навчальним дисциплінам. Інформація про наукову діяльність оновлюється кожен рік та розміщується у базі даних ЄДЕБО. За словами гаранта ОП та завідувачки кафедри економіки підприємства та організації бізнесу Т.А. Власенко відбір викладачів для викладання на ОП здійснюється відповідно до їх наукових інтересів, що відповідають освітнім компонентам, що також підтвердили НПП. Також НПП зазначили, що вони можуть запропонувати свою дисципліну для викладання на ОП, це питання буде розглянуто на засіданні кафедри і прийнято відповідне рішення. Конфліктних ситуацій щодо призначення на посади, як зазначила на онлайн-зустрічі начальник відділу кадрів Могилевська Л.В., не зафіксовано

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На основі роботи у фокус-групах із здобувачами ОП, НПП, гарантом, роботодавцями, а також опрацювання звітних матеріалів на сайті університету, ЕГ підтвердила факт активного залучення роботодавців в освітній процес для проведення як лекційних, так і практичних занять, а також під час університетських заходів. Начальник відділу працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами (Лабораторія кар'єри ХНЕУ ім. С. Кузнеця) Н.В. Кононова підтвердила, що постійно підтримується зв'язок із роботодавцями, залучає до співпраці нових стейкхолдерів. Наприклад, 17.03.2023 р. відбувся майстер-клас від випускника університету з досвідом роботи в компаніях «Bosch», та «Tesla» В. Зайцева (<http://surl.li/geely>). У вересні 2023 н.р. Лабораторія кар'єри у партнерстві з Department of Management, Society and Communication Copenhagen Business School, провели серію інтерв'ю з провідними компаніями України, представництвами світових компаній та підприємцями для визначення напрямків партнерства освіти та бізнесу (<http://surl.li/ljzxt>). Захід «Дні кар'єри» (<http://surl.li/axgza>) проводиться двічі на рік і передбачає зустрічі з представниками бізнесу та освітні заходи від професіоналів-практиків. Так, у квітні 2023 року було проведено «Дні кар'єри ЄС» (<http://surl.li/ljvym>) з метою поширення інформації про шляхи професійного зростання та кар'єрні можливості для молоді в контексті європейської інтеграції України. Університет має велику кількість компаній-партнерів, які приймають активну участь у зазначених вище заходах (каталог партнерів: <http://surl.li/gaazn>). Роботодавці надають свої пропозиції відносно вдосконалення ОП на сайті університету. (<http://surl.li/aetab>). Крім цього, під час проведення атестації здобувачів вищої освіти (захист кваліфікаційних робіт) роботодавці залучаються в якості голови екзаменаційної комісії. Цю інформацію підтвердили також роботодавці, які були присутні на зустрічі у фокус-групі: Казак А.В., головний бухгалтер ПрАТ Меблева фабрика «Константа», Орлов В.В., директор ДП ДГ «Елітне» Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН України, Кривенко О.О., директор з економіки та фінансів ПАТ «ЗАВОД ПІВДЕНКАБЕЛЬ». Також роботодавці відзначили активних здобувачів, які проявили себе під час проходження практики або на зустрічах під час лекцій та круглих столів. Роботодавці також зазначили, що вносять пропозиції щодо удосконалення змісту освітніх програм, що можна зробити як особисто під час зустрічей або в дистанційній формі при громадському обговоренні освітніх програм.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час зустрічі із роботодавцями, зокрема Казак А.В., головним бухгалтером ПрАТ Меблева фабрика «Константа», Орловим В.В., директором ДП ДГ «Елітне» Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН України, Кривенко О.О., директором з економіки та фінансів ПАТ «ЗАВОД ПІВДЕНКАБЕЛЬ» було підтверджено, що вони регулярно

залучаються до аудиторних занять. Здобувачі також підтвердили тісну співпрацю із роботодавцями та регулярність проведення ними лекцій. Наприклад, були проведені такі зустрічі із роботодавцями: 16 березня 2023 року відбулась онлайн-зустріч с представником компанії Nutrisense (США) Ігорем Крамським (тема лекції: “Інноваційні продукти”), 30 березня 2023 р. відбулась зустріч з керівником відділу продажів та реклами холдингу «Megapolis» Наталією Доля (тема лекції: “Побудова кар’єри”), 15.11.2022 р. відбулась лекція “Побудова кар’єрного роадмепу», Д. Толмачова (Full-Stack Developer) (<http://surl.li/lkgeq>), 11.11.2022 р. відбулась лекція “Світ, я та зворотній зв’язок” Ю. Юрченко (Leader of Global People Development в DataArt) (<http://surl.li/lkgey>), 9.11.2022 – лекція «Успішна співбесіда. Як не боятись рекрутера» О. Городнюк (Recruiting Specialist) та В. Довганик (Talent Acquisition Partner, Nestlé Business Services Lviv) (<http://surl.li/lkgfb>). За результатами опитування 76,9% респондентів відзначили, що до навчальних занять та заходів залучають практиків-професіоналів (<http://surl.li/ljmmp>). Варто відзначити, що в рамках ОП сформована потужна співпраця із роботодавцями, що є позитивною практикою. Разом з тим, для розвитку ОП доцільно було б залучати роботодавців до більш тематичних лекцій в межах освітніх компонентів, що забезпечило б більш чітке фокусування на професійній проблематиці з практичної точки зору.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Ознайомлення з «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція)» (<http://surl.li/lkacg>), а також робота у фокус-групі із НПП, співбесіда із проректором з навчально-методичної роботи ХНЕУ імені Семена Кузнеця К.Р. Немашкало та проректором з науково-педагогічної роботи і стратегічного розвитку М.Ю. Серпухов підтвердила факт, що викладачі ОП раз на 5 років проходять підвищення кваліфікації обсягом не менше 6 кредитів (180 годин). Викладачі підтвердили, що в університеті є відділ післядипломної освіти (<http://surl.li/bhdps>), що пропонує сучасні теми програм підвищення кваліфікації (<http://surl.li/lkadi>). Ознайомлення із Таблицею 2 «Зведена інформація про викладачів», а також із профілями викладачів на сайті (<http://surl.li/mtmqw>) підтвердила факт високого рівня активності викладачів щодо підвищення кваліфікації, постійного проходження стажування, у тому числі міжнародного. Наприклад, Котельникова Ю.М. є лектором міжнародного проєкту «JOUKRAINE – Спільне онлайн-навчання з Харківськими університетами в Україні» за підтримки програми фінансування DAAD, пройшла стажування за такими програмами, як Всеукраїнська комплексна програма стажування для викладачів закладів вищої освіти (Україна), що проводилося спільно ІТ компанією «EPAM Systems», Асоціацією «IT Ukraine» за підтримкою Kharkiv IT Cluster, 2023 р., тренінг Group Training Winter 2022 як частини міжнародного стажування в Університеті прикладних наук Південної Вестфалії (Мешед, Німеччина), має сертифікат C1 з володіння англійською мовою (International Test of English Proficiency). Шиян Д.В. брав участь у міжнародному проєкті «JOUKRAINE – Спільне онлайн-навчання з Харківськими університетами в Україні» за підтримки програми фінансування DAAD «Україна цифрова: Забезпечення академічного успіху під час кризи (2022)». Пройшов підвищення кваліфікації в Університеті прикладних наук Південної Вестфалії (Мешед, Німеччина) з 08.10.2022 по 23.10.2022 як частина міжнародного стажування згідно проєкту «JOUKRAINE – Спільне онлайн-навчання з Харківськими університетами в Україні» Business English Certificate (B2). Керівник відділу міжнародних зв’язків Ю.Б. Доброскок зазначила, що викладачі, задіяні у викладанні на ОП, беруть активну участь у міжнародних проєктах, наприклад, Erasmus+, при цьому, відбувається двостороння співпраця – міжнародний відділ пропонує міжнародні проєкти, а також викладачі їх знаходять самостійно і залучають до співпраці міжнародний відділ. Усі викладачі, які викладають на цій ОП англійською мовою мають сертифікати, що засвідчують рівень володіння англійською мовою на рівні не нижчому B2. НПП підтвердили, що щорічно проводиться рейтинг викладачів ВНЗ (<http://surl.li/bjvty>), де до уваги береться їх підвищення кваліфікації та стажування.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Ознайомлення з документацією, а також спілкування з викладачами та менеджментом ХНЕУ ім. С. Кузнеця дало змогу підтвердити факт того, що стимулювання викладачів здійснюється згідно з Положенням «Про преміювання науково-педагогічного, наукового, адміністративно-управлінського, навчально-допоміжного та обслуговуючого персоналу ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (додаток К стор. 49), що є додатком до Колективного договору ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<https://cutt.ly/dwWvOKzI>). Також в Університеті розроблено Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів ХНЕУ ім. С. Кузнеця (<http://surl.li/mlaud>). Результати рейтингового оцінювання є публічними та оприлюднюються на сайті університету. Викладачі, зокрема Ю. Котельникова підтвердили, що отримують матеріальне стимулювання у вигляді тимчасових доплат та премій, зокрема за володіння англійською мовою і викладання нею дисциплін. Це також підтвердили на онлайн-зустрічах ректор ХНЕУ ім. С. Кузнеця В. Пономаренко та головний бухгалтер В. Ольховська. Разом з тим, ЕГ з’ясувала, що матеріальне стимулювання носить фрагментарний характер, що обумовлено обмеженими фінансовими можливостями університету. З метою підвищення рівня вмотивованості НПП в університеті доцільно було б розробити більш деталізовану шкалу можливих досягнень, за які можливе додаткове матеріальне стимулювання, яке доцільно здійснювати на постійній основі. Крім матеріального стимулювання в ХНЕУ ім. С. Кузнеця існують різні форми нематеріального стимулювання, наприклад, постійне сприяння щодо підвищення рівня професійної майстерності на різних програмах підвищення кваліфікації та стажування, що є позитивною практикою.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

У ХНЕУ ім. С. Кузнеця чітко прописані процедури конкурсного відбору НПП, вони є прозорими та дають можливість забезпечити належний рівень професіоналізму для викладання на ОП. Рейтингове оцінювання є таким, що включає широкий перелік, як організаційної, навчально-методичної, професійного розвитку, так і наукової роботи, а вибір показників рейтингу та критеріїв їх оцінювання базується на вимогах чинного законодавства. Результати цього оцінювання є доступними для громадськості і публікуються на веб-сайті університету, що сприяє прозорості та відкритості в оцінці діяльності. До організації освітнього процесу залучаються практики та академічна спільнота і заклад дослухається до їх пропозицій. У ХНЕУ ім. С. Кузнеця створено дієву систему преміювання та стимулювання професійного розвитку НПП. Стажування викладачів згідно до предметної області ОК і є актуальним на час експертизи

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Матеріальне стимулювання носить фрагментарний характер у зв'язку з обмеженими фінансовими можливостями університету. Для підвищення рівня мотивації науково-педагогічного персоналу, рекомендовано розробити більш структуровану систему матеріального та нематеріального стимулювання. 2. З метою розвитку освітньої програми, враховуючи потужну співпрацю з роботодавцями, рекомендовано залучати роботодавців до читання лекцій та практичних занять в межах конкретних освітніх компонентів, що сприяло б більш якісному опануванню програмних результатів з практичної точки зору. 3. Не достатня публікаційна активність викладачів у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science, рекомендовано завідувачу кафедри та гаранту ОП посилити вимоги та здійснювати заходи щодо активізації роботи НПП, що забезпечують ОК заявлених ОП над публікаціями у журналах, що входять до наукометричних баз Scopus або Web of Science Core Collection, оскільки у значній кількості викладачів такі публікації відсутні (термін виконання - до 2025 р.).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

У ХНЕУ ім. С. Кузнеця розроблена чітка система конкурсного відбору викладачів, спрямована на забезпечення високої якості навчання та відповідає вимогам законодавства. На ОП розвинута потужна співпраця з роботодавцями та випускниками для забезпечення актуальності навчальних програм. Розроблено систему матеріального стимулювання викладачів, яка підвищує їхню мотивацію та відповідальність. Внутрішня система рейтингового оцінювання діяльності НПП забезпечує прозорість та відкритість в оцінюванні діяльності та стимулюванні розвитку їх професійної майстерності. В університеті існують форми нематеріального стимулювання через програми підвищення кваліфікації. За результатами аналізу людських ресурсів у ХНЕУ ім. С. Кузнеця ЕГ дійшла висновку, що ОП «Економіка бізнесу» має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.2, 6.3, 6.4, 6.5 і часткову узгодженість за підкритеріями 6.1 (в частині посилення публікативної активності НПП в журналах, що індексуються в наукометричних базах Scopus або Web of Science Core Collection) та 6.6 (в частині фрагментарного стимулювання НПП). Керуючись принципом автономії ЗВО, а також враховуючи різну вагомість окремих підкритеріїв, ЕГ вважає, що освітня програма та освітня діяльність загалом відповідає рівню В за Критерієм 6 з недоліками, що не є суттєвими

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Освітній процес забезпечено ресурсами згідно ліцензійних вимог. Достатнім є забезпечення комп'ютерних робочих місць, що сприяє досягненню визначених освітньою програмою цілей та ПРН. В ході огляду матеріальної бази ОП відзначено, що всі стаціонарні комп'ютери закладу мають безкоштовне підключення до мережевих ресурсів Internet й віддалених ресурсних вітчизняних і світових центрів. Інформація щодо МТБ університету, згідно з ліцензійними умовами, наявна. Дані надані в Звіті СО відповідають дійсності. В ході роботи експертної групи під час огляду МТБ були представлені відеогляди, в яких відображена інфраструктура для проведення занять: аудиторії для проведення лекцій і практичних з мультимедійним обладнанням (проектор, інтерактивна дошка, телевізор). У ЗВО є потужний генератор, який покриває потребу в альтернативних джерелах електропостачання. В ході відеоекскурсії по приміщеннях університету, була продемонстрована наявність в закладі освіти засобів пожежної безпеки, надана

інформація про план евакуації на випадок екстремальних ситуацій, про сучасне автоматичне пожежне сповіщення. Всі навчальні аудиторії обладнані вогнегасниками, наявні пожежні гідранти. Створено розвинену інфраструктуру, наявні 10 центрів міжнародного співробітництва, зокрема Центр інноваційних знань СБ, Інформаційний центр ЄС, лабораторії якості, електронно-бібліотечна система з власними інтерактивними мультимедійними виданнями, інституційний репозиторій. Під час роботи експертної групи веб-посилання на ресурси читальних залів бібліотеки були дійсними. Взірцевим є використання ще з 2017 р. сучасних електронних систем «Персональні навчальні системи», які побудовані на платформі Moodle й повністю інтегровані в освітній простір закладу для навчально-інформаційної підтримки освітнього процесу. До ПНС постійно додають нові функції: мобільний застосунок, щоб швидко завантажувати файли з навчальних дисциплін і проходити тестування, виконувати завдання, Telegram-бот, повідомляє про те, що викладач оцінив відправлену здобувачем роботу, а також надсилає персональні повідомлення, пов'язані з організаційними питаннями, База знань діджиталізації освітнього процесу, де знаходяться положення та інструкції для забезпечення освітнього процесу за умов дистанційного й змішаного форматів навчання. Під час віртуальної екскурсії по університету та в ході резервної зустрічі було продемонстровано наповнення модулів курсів для обов'язкових ОК, що розміщено на сайті ПНС і продемонстровано доступ по дисциплінах «Управління проектами», «Стратегічне управління». У співбесіді з академічним персоналом встановлено, що навчально-методичне забезпечення для освітніх компонент обговорюють на кафедрах, змістовно насичують і постійно оновлюють. Це дає можливість досягати цілей та програмних результатів навчання

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЕГ пересвідчилась, що доступ усіх учасників освітнього процесу до інфраструктури вільний. Встановлено, що всі представлені матеріально-технічні ресурси в межах ОП є безкоштовними. В ході огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано використання навчально-методичних матеріалів, які доступні здобувачам ОП на сайті «ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця» для інформаційної підтримки навчання здобувачів освіти у поєднанні з ліцензійним програмним забезпеченням. Наявні сервіси корпоративної електронної пошти, хмарні сервіси Microsoft. ЕГ встановлено, що НПП забезпечені кафедральними приміщеннями у достатній мірі, а здобувачі освіти мають право безперервно користуватись університетською інфраструктурою. Наявний повний доступ ЗВО до системи перевірки робіт на академічну доброчесність. Використовуючи технологічну платформу StrikePlagiarism.com, здобувач або НПП не доплачує за другу та наступні спроби перевірки тієї самої поданої й доопрацьованої роботи на плагіат. Навчальні корпуси забезпечено місцями для харчування і відпочинку, що створює комфортну атмосферу для навчання. Гуртожитки знаходяться близько до університету та мають належний стан для проживання. Забезпечено умови для оздоровлення, для ведення здорового способу життя функціонує Студентський Спортивний клуб «ІНЖЕК» в корпусі Л. Наявні Молодіжна організація, Коворкінг центр, Молодіжний центр. Здобувача вищої освіти включено до складу Вченої ради ХНЕУ ім. С. Кузнеця для відстоювання інтересів здобувачів освіти. Заклад створив умови для організації гуртків, курсів мовної підготовки, дозвілля молоді, безоплатного користування спортивною базою університету. Здобувачі підтвердили безперешкодний доступ до вищеперахованої інфраструктури

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У процесі спілкування встановлено, що ХНЕУ ім. С. Кузнеця забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти та регламентуються Статутом (<http://surl.li/brnlx>) і Стратегією розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця на 2020-2027 н.р. (<http://surl.li/fztr>) із дотриманням норм техніки безпеки, реальним інструктуванням НПП та здобувачів, наявністю протипожежних засобів в аудиторіях. Всі необхідні документи, що підтверджують дотримання правил безпеки є в наявності, створена система Цивільного захисту. Для здобувачів проводять інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності, опитування стосовно задоволеності умовами навчання та інших аспектів організації освітнього процесу. ЕГ звернула увагу, що на базі університету функціонує медичний пункт, який є підрозділом Харківської міської студентської лікарні й виконує такі функції: надає першу медичну допомогу; проводить профілактичні щеплення за наявності вакцини; надає першу невідкладну допомогу студентам і працівникам університету; забезпечує медичну підтримку при проведенні масових заходів у ХНЕУ ім. С. Кузнеця. в ЗВО діє Соціально-психологічна служба, яка опікується психологічним здоров'ям учасників освітнього процесу. Для здобувачів проводяться онлайн тренінгові заняття на різну психологічну тематику. Є соціальна допомога і реабілітація тих, хто перебуває у кризовій життєвій ситуації. Було підтверджено під час безпосереднього спілкування зі здобувачами, що це дає можливість задовольнити їх потреби. У ЗВО здобувачі можуть поділитись своїми переживаннями в анонімній формі, звернутись до працівників Служби за психологічною допомогою через соціальну мережу Instagram. Облаштоване належним чином бомбосховище з повноцінними комп'ютерними класами і наявною системою кондиціонування, доступом до питної води та харчування із поновлюваним запасом на тиждень, вбиральною, мережею Інтернет, розраховане на автономне перебування там у випадку настання надзвичайних ситуацій. ЕГ встановила, що ЗВО, враховуючи надзвичайну безпекову ситуацію, планує й надалі удосконалювати власне бомбосховище та засоби безпеки задля повернення студентів на офлайн навчання, що дає всі підстави, щоб задовольнити їхні інтереси при здобутті вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

За результатами зустрічі з адміністративним персоналом було з'ясовано механізми підтримки здобувачів вищої освіти, які навчаються на ОП і реалізуються під час взаємодії з підрозділами: приймальною комісією; навчально-методичним відділом; деканатом; кафедрою; відділом маркетингу та корпоративних комунікацій, сайтом ПНС, соціально-психологічною службою; бібліотекою та гарантом ОП. На офіційному сайті розміщено інформацію про правила прийому, терміни вступної кампанії, актуальні ОП, графік навчального процесу, нормативні документи. У разі необхідності здобувачі забезпечуються місцем у гуртожитку. Проводяться просвітницькі та культурні заходи, які сприяють всебічному розвитку здобувача. Створено групу в Viber для вчасного донесення інформації гарантом до здобувачів, консультативної допомоги. Також під час зустрічей з представниками підрозділів, було засвідчено, що здобувачі можуть у вільному порядку звертатись, без обмежень та заборон зі сторони служб, що також було засвідчено під час спілкування зі здобувачами Гречинниковою І. 2 р.н, Подольською С., 1 р.н. Захист інтересів здобувачів здійснює Первинна профспілкова організація студентів, аспірантів, докторантів. За результатами опитувань здобувачів було встановлено високий рівень освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки. Коваленко К., член робочої групи даної ОП підтвердила, що одразу після зарахування, кожен здобувач отримує корпоративний акаунт доступу до електронного середовища університету, а саме до системи ПНС. ХНЕУ ім. С. Кузнеця має офіційний канал в Telegramm (<http://surl.li/mdgti>). Є електронний розклад занять і його мобільна версія. Доступ до електронної бібліотечної системи здійснюється за номером читацького квитка. Функціонує проєкт «Єдина картка читача». Відділ міжнародних зв'язків сприяє створенню сучасного динамічного дослідницько-інноваційного середовища; впровадженню результатів досягнень учасників освітнього процесу; участі здобувачів у національних і міжнародних програмах. НПП кафедр, залучені до реалізації програми, мають графіки консультацій, які оприлюднюються на ПНС. ЕГ отримала підтвердження під час зустрічі зі здобувачами та керівниками структурних підрозділів ЗВО щодо освітньої, організаційної, інформаційної та соціальної підтримки з боку ЗВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця зацікавлене у створенні умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. У ЗВО затверджено Положення про організацію інклюзивного навчання в ХНЕУ ім.С. Кузнеця (<http://surl.li/bgrzi>), яке передбачає створення інклюзивних груп та груп психологічно-педагогічного супроводу Соціально-психологічною службою. Так під час огляду матеріально-технічної бази, експертна група переконалаась у наявності пандусів, ліфтів для осіб з особливими потребами, є спеціально обладнана санітарна кімната. Розміщені вказівники. Встановлено, що в ХНЕУ ім. С. Кузнеця створено достатні умови для здобуття особою з особливими освітніми потребами якісної освіти. При опитуванні здобувачів також було встановлено, що вони обізнані з тим, що є також ліфт для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Ними також відзначено, що корпус обладнано широкими дверями для проїзду на візку. Архітектурна доступність на достатньому рівні обладнана для таких здобувачів. В ХНЕУ ім. С. Кузнеця створено всі необхідні умови для запобігання бар'єрів до отримання вищої освіти для осіб з інвалідністю. В університеті пунктом 3.3 пп. 5 Статуту ХНЕУ ім. С. Кузнеця обумовлено право на освіту та умови його реалізації для осіб з особливими освітніми потребами. Чітко відпрацьований механізм дії працівників університету для забезпечення зручності та комфортного перебування в університеті особам, які потребують допомоги. У корпусі знаходиться черговий, який в разі необхідності допоможе особам з особливими потребами. В відомостях про СО відзначено можливість проживання здобувачами освіти в гуртожитку № 5. Було з'ясовано під час роботи ЕГ, що був відсутній доступ до інформації он-лайн на сайтах гуртожитків стосовно наявності кімнат для здобувачів з інвалідністю. На початку навчального року здійснюється моніторинг контингенту здобувачів з особливими освітніми потребами, яких зараховано на перший курс, для забезпечення реалізації освітнього процесу відповідно до навчальних планів. На даний час здобувачі із особливими освітніми потребами за цією ОП відсутні

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політику та процедури з врегулювання конфліктів і спорів, що можуть виникати як наслідок непорозумінь, непрозорості та несподіваності розвитку спілкування учасників освітнього процесу, здійснюються за участю соціально-психологічної служби. Порядок та умови врегулювання конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця затверджені Наказом ректора №192/1 від 02.10.2019 р. Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій передбачено звернення у будь-який спосіб – листом на електронну пошту, через скриньку з питань врегулювання конфліктних ситуацій, що знаходиться в лекційному корпусі на 1-му поверсі, біля спортивної зали, або «гарячу лінію» чи шляхом подання скарги до Комісії з питань врегулювання конфліктних ситуацій. В ХНЕУ ім. С. Кузнеця застосовуються заходи, спрямовані на унеможливлення та запобігання дискримінації, сексуальних домагань, булінгу, приниження честі та гідності у будь-якій формі. З метою поширення корисної інформації, що дозволить запобігти виникненню конфліктних ситуацій, відбуваються регулярні зустрічі. Для запобігання та протидії булінгу, розроблено Положення про запобігання та протидію булінгу (цькування) у ХНЕУ ім. С. Кузнеця. ЗВО дотримується законодавства України і норм міжнародного права у сфері забезпечення

гендерної рівності та протидії дискримінації. В університеті розроблено нормативні документи щодо протидії корупції. Також наявна антикорупційна програма Університету на 2023-2025 роки. Наказом №217 від 19.10.2015 затверджено Положення «Про Уповноваженого з питань запобігання корупції ХНЕУ ім. С. Кузнеця». Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції. До відома здобувачів ОП доведена інформація щодо способу повідомлення про прояви корупції в університеті. ЕГ вдалось з'ясувати, що здобувачі освіти, в тому числі студентське самоврядування, обізнані про наявність таких інструментів та досить добре розуміються на процедурах їх використання і врегулювання конфліктних спорів у ЗВО в цілому. Проте зі слів здобувачів, адміністрації та викладацького складу під час реалізації ОП правопорушень, пов'язаних сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією, не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами даної ОП є належне матеріально-технічне забезпечення, що дозволяє задовольнити потреби здобувачів в умовах надзвичайних викликів й досягти програмних результатів навчання. Належним чином функціонують центри міжнародного співробітництва, коворкінги для організації дозвілля, доступ до яких є безкоштовний. Також облаштоване бомбосховище з системою кондиціонування, доступом до питної води та харчування із поновлюваним запасом на тиждень, вбиральнею, мережею Інтернет, розраховане на автономне перебування там у випадку настання надзвичайних ситуацій. Позитивною практикою є підтримання високого рівня навчально-інформаційної організації освітнього процесу із використанням автономних технічних ресурсів на сайті Персональних навчальних систем, який дає змогу безперешкодно здійснювати навчання за умов дистанційного й змішаного форматів з успішним поєднанням доступності до інформації онлайн бібліотеки університету. Всі стаціонарні комп'ютери закладу мають безоплатне вільне підключення до мережевих ресурсів Internet та віддалених ресурсних вітчизняних і світових центрів. Забезпечено умови навчання осіб з особливими освітніми потребами. Відтак освітнє середовище є безпечним та дозволяє задовольнити їх потреби навіть в умовах воєнного стану та відповідних військових викликів і загроз.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

ЕГ рекомендує запровадити можливість відкритого доступу до інформації он-лайн на сайтах гуртожитків про наявність кімнат для осіб з особливими потребами, умовами їх перебування в ЗВО, де на веб-сторінці університету в розділі «Гуртожитки», встановити доступні посилання з даними й зазначити, що наявний окремий під'їзд машиною осіб з інвалідністю для безбар'єрного доступу в гуртожиток, додатковий вхід/вихід до приміщення без сходинок. Врахування цього зауваження допоможе зібрати в одному інтерактивному просторі інформацію про всі можливості для даної категорії учасників освітнього процесу і внести до Положення про студентські гуртожитки від 02.09.2019 № 163/1 дані про можливість проживання осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

На думку ЕГ, загалом має місце відповідність за підкритеріями Критерію 7. Фінансові й матеріально-технічні ресурси забезпечують комфортне навчання (7.1), забезпечено безоплатний доступ (7.2), освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів (7.3), надається інформаційна, організаційна, консультативна, соціальна підтримка (7.4), створені умови для здобувачів з особливими освітніми потребами (7.5), політика вирішення конфліктних ситуацій послідовна, зрозуміла для всіх учасників навчального процесу (7.6). Рекомендації ЕГ, що мають місце за підкритерієм 7.5 є малозначними, з огляду на поточну безпекову ситуацію та умови, в яких проводилась дана акредитаційна експертиза

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП регламентується Положеннями «Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<http://surl.li/bepsx>); «Про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<http://surl.li/aesal>), «Про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція)» (<http://surl.li/aesek>). За результатами зустрічі з гарантом ОП (Власенко Т.А.) та академічним персоналом було виявлено, що ОП постійно переглядається і піддається моніторингу. Сформований комплекс методів та інструментів визначення недоліків ОП та їх усунення. Діє Відділ забезпечення якості освіти та Рада з якості, яка формує стратегічне бачення якості вищої освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця. В ході роботи експертної групи встановлено, що процедури перегляду освітніх програм, змісту окремих освітніх компонентів відповідають визначеній політиці університету. Через внутрішню систему ПНС проводиться анонімне опитування «Дисципліна очима студентів» щодо кожної освітньої компоненти. Здійснюється постійний моніторинг якості освітнього процесу через проведення опитування «Задоволеність якістю ОП» для магістерського рівня окремо, а також щорічний перегляд кожної ОП шляхом щорічного «громадського обговорення» кожної ОП. У ході проведення зустрічей із усіма учасниками освітнього процесу. ЕГ було підтверджено, що до процесу удосконалення ОП долучені також представники стейкхолдерів. Надані пропозиції обговорюються на засіданнях кафедри за участі стейкхолдерів (протоколи засідань представлені в додатковому запиті документів <http://surl.li/mincy>). Після внесення змін ОП затверджується у встановленому порядку. ЕГ встановлено, що у ЗВО впроваджена розвинута система моніторингу якості освітнього процесу, процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та періодичного перегляду усіх ОП. Під час акредитаційної експертизи, фактів недотримання процедур зазначених в вищесказаних документах не було.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП максимально враховує наукові та освітні потреби й інтереси здобувачів вищої освіти. Залучення здобувачів до перегляду ОП відображено в «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<http://surl.li/bepsx>) відповідно до пункту 2.3. При спілкуванні із здобувачами було уточнено процедуру перегляду програми і встановлено, що надано ними коментарі, наприклад стосовно введення до дисциплін практичних кейсів. ЕГ під час роботи з фокус-групою з'ясувала, що здобувач освіти Коваленко К. В. залучають до обговорення щодо вдосконалення ОП на засіданнях кафедри, а також здобувачі мають змогу у вільному доступі в усній формі висловити свої побажання щодо покращення ОП. Зі слів здобувачів вищої освіти та гаранта з'ясували, що створено анкетування здобувачів для того, щоб дізнатись рівень задоволеності студентів навчанням. Опитування відбувається в Google формі. В ЗВО діє відкрита лінія «Зробимо освіту краще разом!». Результати опитувань опрацьовуються Відділом забезпечення якості освіти, а також самими НПП кафедри даної спеціальності. Проте зворотній зв'язок від кафедри до здобувачів про результати прийнятих рішень за внесеними ними пропозиціями з удосконалення ОП відсутній. Під час зустрічі зі студентським самоврядуванням було зазначено, що вони є членами Вченої ради, а відповідно й долучені до обговорення освітніх програм і процедур забезпечення якості освіти в ЗВО. Також створено скриньку довіри для опитування студентів, щоб визначити рівень задоволеності навчанням, для анонімних звернень та пропозицій від студентів. ЕГ встановлено, що студентське самоврядування безпосередньо не залучається до перегляду ОП, а здобувачі за цією ОП обізнані та використовують наявні можливості покращення ОП, надають свої пропозиції безпосередньо до кафедри, робочої групи або через запроваджені опитування. В ЗВО та на ОП проходять систематичні щорічні анонімні опитування здобувачів щодо якості освітнього процесу («Задоволеність якістю ОП», «Навчальна дисципліна очима здобувачів»). Загальні результати опитувань висвітлені на сайті університету за освітніми програмами, їх надають гарантам ОП, завідувачам кафедр, керівникам підрозділів, за дисциплінами передають викладачам для аналізу вирішення проблемних питань, врахування відгуків. ЕГ не ставить під сумнів проведену роботу робочою групою ОП щодо залучення здобувачів до процесу удосконалення ОП, проте потрібно провести заходи з налагодження зворотного зв'язку від кафедри до здобувачів освіти про прийняті рішення для забезпечення безперервного процесу покращення ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення роботодавців до перегляду ОП відображено за результатами моніторингу якості реалізації ОП в якості рецензентів, респондентів та учасників навчального процесу і регламентується пунктом 3.3 Положення «Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<http://surl.li/gfce>). Здобувачі освіти ОП «Економіка бізнесу» мають змогу проходити практику та в подальшому працевлаштуватись в: 1. АТ «Новий Стиль»; 2. АПК «Донець»; 3. ДП «Дослідне господарство «Елітне» Інституту рослинництва імені В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України; 4. ПАТ «Завод Південкабель»; 5. ПрАТ «Новий стиль»; 6. ТОВ «Меблева фабрика «Константа» (<http://surl.li/mkgra>). Дана співпраця зумовлена затребуваністю у фахівцях даної ОП, а також задля забезпечення потреб ринку праці. Під час зустрічі з роботодавцями було з'ясовано, що ЗВО співпрацює зі стейкхолдерами, їх залучають до засідань кафедри. ЕГ встановлено, що на кафедрі застосовується практика проведення тематичних зустрічей із стейкхолдерами для збору та акумулювання пропозицій щодо доопрацювання ОП, які в подальшому обговорюються на робочій групі. Роботодавці підтвердили, що дана ОП є актуальною та затребуваною. Позитивним є те, що роботодавців залучають до робочої групи кафедри для удосконалення ОП й одночасно укладають угоди про співпрацю з ними, зокрема й в

питаннях забезпечення баз переддипломної практики. Моніторинг задоволеності якістю освітньої діяльності серед роботодавців здійснюється Відділом забезпечення якості освіти. Всі побажання та рекомендації були зазначені під час спілкування із гарантом ОП «Економіка бізнесу». ЕГ дійшла висновку, що в закладі розроблено і запроваджено процедуру залучення роботодавців до перегляду ОНП та існує політика врахування їх пропозицій та зауважень

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЕГ перевірити стабільність системи моніторингу кар'єрного шляху випускників за ОП «Економіка бізнесу» наразі не вбачається за можливе, оскільки випуску магістрів за даною ОП ще не було, а статистика їх кар'єрного шляху відсутня. У ході інтерв'ювання гаранта ОП та академічного персоналу встановлено, що на рівні ЗВО наявна практика проведення щорічного моніторингу працевлаштування випускників освітнього рівня магістр, яка реалізується щорічно. Збирання інформації щодо траєкторії кар'єрного шляху випускників відбувається завдяки анкетуванню після завершення навчання, усній комунікації з відділом «Лабораторія кар'єри» та взаємодії з бізнес-структурами, враховуючи «Дні кар'єри».

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Діяльність Відділу забезпечення якості освіти регламентується Положенням «Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<http://surl.li/gfce>). Планування, організація, регулювання та контроль за процесами та процедурами внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗВО знаходиться в зоні відповідальності даного структурного підрозділу. У ЗВО проводиться моніторинг якості вищої освіти та комплексні опитування, зокрема щодо задоволеності якістю ОП здобувачів, які надають змогу оцінити зворотній зв'язок від усіх учасників освітнього процесу, включаючи НПП, і врахувати його на всіх рівнях: адміністративному, навчальному та операційному. Виявлення недоліків і проблемних місць при реалізації освітньої діяльності, зокрема і за ОП «Економіка бізнесу», здійснюється Відділом забезпечення якості освіти шляхом проведення опитувань всіх учасників освітнього процесу з подальшим аналізом результатів і їх представленням як керівництву ХНЕУ ім. С. Кузнеця для прийняття управлінських рішень, так і у відкритому доступі на веб-сторінці університету для урахування та реагування на них усіма зацікавленими сторонами. Під час зустрічей з менеджментом та адміністрацією ЗВО, гарантом ОП було з'ясовано, що отримані результати враховуються при наступному перегляді ОП, що відбувається щорічно через систему Громадського обговорення ОП. ЕГ відзначає, що пропозиції, які вирішуються локально враховуються ще до перегляду ОП, адже в ЗВО працюють постійно над вдосконаленням освітнього процесу, заходів із покращення рівня та підходів до викладання навчального матеріалу. Цим забезпечується своєчасне реагування на виявлені недоліки.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Економіка бізнесу» магістерського рівня проводиться вперше, відповідно, результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти і пропозиції щодо усунення недоліків, які беруться до уваги під час удосконалення ОП, на даний час відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час акредитаційної експертизи ОП «Економіка бізнесу», академічна спільнота продемонструвала високий рівень культури якості. Всі зустрічі, дискусії, а також відповіді на питання демонстрували толерантність, котра зосереджена на покращенні та підвищенні якості надання освітніх послуг, яка забезпечується як через постійний змістовний перегляд та удосконалення ОП, розширення баз практики і залучення роботодавців до освітнього процесу. ЕГ відзначає, що і на кафедрі, факультеті, в цілому по ХНЕУ ім. С. Кузнеця традиційно проводяться тренінги, семінари з питань академічної доброчесності та підвищення кваліфікації, систематичні опитування здобувачів. ЕГ під час бесіди з фокус-групою встановлено, що для уникнення проявів недоброчесної поведінки в навчальному процесі, позитивною практикою є підписання всіма здобувачами освітнього процесу декларації академічної доброчесності. Вказане є складовою культури якості вищої освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЕГ встановлене наявність в ЗВО чітких процедур щодо оновлення освітньої програми, нормативно-методичних роз'яснень правил і процедур формування та оцінювання системи внутрішнього забезпечення якості ОП. Гарною практикою є залучення внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів до процедур розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, формування змісту навчальних дисциплін, активна співпраця з роботодавцями, експертами, фахівцями-практиками під час залучення їх до проведення гостьових лекцій, вебінарів, майстер-класів, консультативних нарад з приводу сучасних методик роботи, пошуку даних. Належним чином в ЗВО діє система підтримки академічної доброчесності здобувачів та НПП, зокрема практика підписання Декларації доброчесності одразу після вступу до ЗВО. ЕГ відзначає високий рівень культури якості, зокрема в освітній діяльності науково-педагогічних працівників, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за нею. Це свідчить про дієвість внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, яка є сильною стороною цієї ОП, що значним чином вплинуло на відповідність Критерію 8 та підтвердило якість ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ провела порівняльний аналіз результатів опитувань, які складають систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ЗВО та на ОП, а також протоколів засідань кафедри, де ці питання розглядалися, підтверджує певну формальність системи моніторингу якості вищої освіти. Тобто відзначається слабка поінформованість стейкхолдерів щодо врахування їх пропозицій по вдосконаленню ОП. Рекомендовано налагодити зворотній зв'язок із зацікавленими сторонами (стейкхолдерами) щодо врахування чи відхилення їх пропозицій по вдосконаленню ОП

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

На думку експертної групи, ОП «Економіка бізнесу» має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 8.1, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7. та часткову узгодженість за підкритерієм 8.2 в частині налагодження зворотного зв'язку від кафедри до здобувачів про результати прийнятих рішень за внесеними ними пропозиціями з удосконалення ОП. Враховуючи голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту у ЕГ є низка методичних зауважень, які ЗВО може врахувати і виправити протягом короткого проміжку часу, тому ОП за Критерієм 8 в цілому відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Всі правила та процедури, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, доступні на офіційному веб-сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця за таким шляхом: Головна сторінка – Якість освіти – Документи університету (<http://surl.li/tfqf>). Тут можна знайти установчі документи, звітність про діяльність університету, документи про організацію освітнього процесу як очно, так і в умовах дистанційного навчання, документи щодо міжнародної, наукової діяльності, неформальної освіти тощо. Сторінка з документацією гарно структурована та зручна у користуванні про що підтвердили під час зустрічей здобувачі ВО та інші стейкхолдери. Також, на сайті університету за шляхом: Головна сторінка – Університет – Інформаційний пакет (<http://surl.li/lkglo>) розміщена інформація про сам заклад, програми навчання, факультети, гуртожитки та студентські можливості. Для кожної ОП в тому числі і Економіка бізнесу (<http://surl.li/mkzey>) розміщено окремий інформаційний пакет з силабусами та інформацією про обов'язкові та вибіркові дисципліни. Крім того є окремі сайти як факультету економіки і права (<https://ep.hneu.edu.ua/>), так і кафедри ЕПОБ (<http://surl.li/mlbpz>), де публікуюся новини та необхідна інформація щодо навчання безпосередньо за даним напрямком. Це покращує пошук та сприяє інформаційній обізнаності всіх учасників навчального процесу. ЕГ переконалася, що всі сайти ХНЕУ ім. С. Кузнеця є зручними у користуванні, логічно структуровані, мають кнопки швидкого пошуку та користуються попитом серед зацікавлених сторін. Орім веб-сайту, Університет та ОСС впроваджують та активно ведуть соціальні мережі, такі як Instagram, Facebook, TikTok, Telegram. На сайті університету було вчасно розміщено посилання на відкриту зустріч щодо акредитації ОП (<http://surl.li/mlbqx>). Під час зустрічей зі здобувачами, випускниками, роботодавцями, НПП, ЕГ переконалася в обізнаності всіх учасників щодо правил та процедур навчального процесу, їх зрозумілості та задоволеності у інформаційному забезпеченні. Проте ЕГ зазначає про необхідність оновлення деяких нормативних документів з організації освітнього процесу в ХНЕУ ім.С.Кузнеця, а саме: Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (нова редакція) в частині

врахування Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності постанови КМУ від 30 грудня 2015 № 1187 (в редакції постанови КМУ від 24.03.2021 № 365), Положення про порядок організації та проведення підготовки фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця в частині врахування «Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти», (наказ МОНУ від 13.04.2023 року №426), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця щодо врахування постанови КМУ від 12.08.2015 № 579 «Порядок реалізації права на академічну мобільність» (у редакції постанови КМУ від 13.05.2022 № 599)

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця висвітлює всі освітні програми та їх рецензії на офіційному веб-сайті за останні 3 роки (<http://surl.li/ercap>). Також є окрема вкладка з громадським обговоренням майбутніх ОП, які тривають з жовтня по січень кожного року (<http://surl.li/aetab>). Пропозиції удосконалення будь-якої ОП Університет надаються через заповнення гугл-форми або напряму шляхом написання листа. Пропозиції можна подавати як анонімно, що сприяє більш активному залученню студентів, так і вказавши власні контакти. ХНЕУ ім. С. Кузнеця вже опублікував проекти ОП за 2024-2025 навчальний рік та зберігає результати обговорень ОП за останні 2 роки. Таким чином, можна переглянути таблиці щодо отриманих пропозицій минулих громадських обговорень та прочитати коментарі щодо їх імплементації, в тому числі і для Економіки бізнесу (<http://surl.li/mjcpri>). За словами керівника відділу забезпечення якості освіти Почуєвої О.О., через щосеместровий моніторинг якості та публічні обговорення ОП щорічно оновлюється. ЕГ переконалась, що роботодавці, здобувачі, випускники знають як надавати пропозиції щодо удосконалення ОП та активно їх надають шляхом опитувань стану навчання очима студентів чи участі в робочих групах та круглих столах.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця, на своєму офіційному веб-сайті (<http://surl.li/ercap>) та сайті кафедри (<http://surl.li/mlbsn>) представляє точну та достовірну інформацію щодо освітніх програм. Тут розміщені самі освітні програми, їхні цілі, очікувані результати навчання та освітні компоненти в тому числі і список вибіркових дисциплін (<http://surl.li/fozmy>). Також, Університет розробив власний сайт персональних навчальних систем (ПНС) (<http://surl.li/mkzfp>) на якому розмістив бібліотеку, репозитарій, електронні видання та іншу необхідну інформацію для здобувачів ВО. Частина матеріалів розміщена з обмеженим доступом та не доступна зовнішньому споживачу. За результатами зустрічей ЕГ переконалась, що система ПНС зручна у використанні і користується попитом серед учасників навчального процесу. Здобувачі ВО задоволені отриманою інформацією про ОП та окрім поточного навчання, використовували її при вступі на магістратуру.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильною стороною в контексті інформування вступників, учасників освітнього процесу та стейкхолдерів можна зазначити офіційний веб-сайт ХНЕУ ім. С. Кузнеця з доступною, актуальною і легкою в сприйнятті інформацією з приводу діяльності закладу. Розвинені системи соціальних мереж університету та ОСС: Instagram, Facebook, Telegram Tik-tok

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Надіслані зауваження та рекомендації від стейкхолдерів щодо удосконалення ОП, а також зворотна реакція на позицію стейкхолдерів з боку ЗВО не є публічними. При публічному обговоренні ОП минулого року опубліковано, що лише 2 роботодавці надали пропозиції щодо удосконалення ОП через гугл-форму. Рекомендуємо: починаючи з вже наявного на офіційному веб-сайті Університету громадського обговорення ОП за 2024/2025 навчальний рік, активніше залучати до внесення пропозицій інших учасників освітнього процесу: здобувачів ВО, випускників, НПП, роботодавців тощо. Нормативні документи (Положення), описані у пп.1 критерію 9, потребують оновлення відповідно до змін законодавчої бази та викликів сьогодення

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Відповідно до чітких і зрозумілих правил і процедур, надання точної та достовірної інформації про ОП достатньої для інформування стейкхолдерів ОП «Економіка бізнесу» дійшла висновку, що ОП має повну відповідність за підкритеріями 9.2, 9.3 та часткову відповідність за підкритерієм 9.1 (в частині оновлення деяких нормативних документів, усунення технічних колізій). ЕГ вважає, що освітня програма та освітня діяльність відповідає рівню В за Критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Підстави для відмови в акредитації відсутні. Відомості, подані у документах для акредитації, є достовірними. Жодних перешкод для роботи ЕГ не було створено. Процес роботи ЕГ проходив у відповідності до затвердженої програми візиту. Усі необхідні додаткові документи для роботи ЕГ були надані своєчасно

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Любохинець Лариса Сергіївна

Члени експертної групи

Вдовенко Наталія Михайлівна

Самойлик Юлія Василівна

Сомчинський Богдан Юрійович